

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 2

**Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Rize
Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın Askerlik
Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun
Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına
Dair Kanun Teklifi (2/2) ve İstanbul Milletvekili
Hasan Turan'ın Bazı Kanunlarda Değişiklik
Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3) ile Plan ve
Bütçe Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Katılma Yazısı 4
- Genel Gerekçesi 4
- Madde Gerekçeleri 6

• 2/3 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 8
- Katılma Yazısı 8
- Genel Gerekçesi 8
- Madde Gerekçeleri 9
- Metni 10

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu 12

• Muhalefet Şerhleri 21

• Teklif Metni 57

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 57

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Askerlik Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Osman Aşkın Bak

Rize

Mehmet Muş

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Askerlik Kanunu ve Bazı Kanun ve KHK'larda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum;

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

18.7.2018

Abdullah Nejat Koçer

Gaziantep

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde son yıllarda yoklama kaçakları ile bakaya sayılarının gittikçe arttığı gözlemlenmekte, bu konuda oluşan birikmenin önüne geçilmesine yönelik geniş toplum kesimlerinden talepler dile getirilmektedir. Geçmiş dönemlerde farklı tarihlerde buna benzer şekilde yoklama kaçakları ile bakaya sayılarındaki artış neticesinde askerlik hizmetinin yerine getirilmiş sayılmasına yönelik bedelli veya dövizli askerlik uygulamasını içeren çeşitli kanuni düzenlemeler yapılmıştır. Bu teklif ile, söz konusu birikmenin engellenmesi amacıyla; 31 Aralık 1993 tarihinden (bu tarih dâhil) önce doğan yükümlülerin, bedel ödemek ve 28 günlük temel askerlik eğitimine tabi tutulmak suretiyle askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları amaçlanmaktadır. Ayrıca yurtdışında oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunanların 2.000 avro veya karşılığı kadar yabancı ülke parasını ödemeleri ve Milli Savunma Bakanlığınca verilecek uzaktan eğitimi almaları hâlinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları da teklif edilmektedir.

926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununda çeşitli düzenlemeler yapılarak bu kapsamda dış kaynaktan temin edilecek pilot ve pilot adaylarına ilişkin usul ve esaslar yeniden düzenlenmektedir. Ayrıca, 2020 yılı sonuna kadar harp okullarının ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarına üniversitelerin ilgili bölümlerinden öğrenci alınabilmesine imkan sağlanmaktadır.

Sağlık personelinin adil ve dengeli dağılımının sağlanması ve atıl kapasiteye meydan verilmemesi ve Sağlık Bakanlığınca yapılan istihdam planlamasının uygulanabilmesi için, birden fazla sağlık kurum ve kuruluşunda istihdam planlamalarının esas alınması amacıyla 1219 sayılı Kanunda düzenlenme yapılmaktadır. Ayrıca, sağlık turizminin teşvikine ve hizmet kapasitesinin artırılmasına yönelik olmak üzere tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar tarafından verilen sağlık hizmetleri için bütçeleri ayrı olmak şartıyla sağlık kuruluşları arasında işbirliği yapılmasına ve belirtilen personelin esnek çalışabilmesine imkân sağlanmaktadır.

Tabip ve diş hekimi emeklilerine, emekli aylıklarına ilaveten ek bir ödeme yapılması öngörülmektedir.

Özellikli tıbbi hizmetlerin belirlenerek ihtiyaca binaen verilmesinin teşvik edilmesi, hizmet arzı kapasitesinin artırılması ve gittikçe daha fazla beceri ve eğitim gerektiren bu işleri yapabilen tabiplerin ek ödeme tavanlarının esnetilmesi amaçlanmaktadır. Diğer taraftan, uluslararası sağlık hizmetlerinin kamu sağlık kuruluşlarında ve üniversite hastanelerinde verilmesini teşvik etmek ve bu alanda hizmet arzı kapasitesini artırmak amacıyla tabipler, tabip öğretim elemanları ile diğer sağlık çalışanlarına iş yükü ve iş güclüğü de dikkate alınarak ilave ek ödeme yapılması amaçlanmaktadır. Ayrıca Teklif ile insan sağlığı hizmetlerinde çalışan sağlık mesleği mensuplarına, bir yıllık çalışmalarına 60 gün fiili hizmet süresi zammı uygulanması öngörülmektedir.

Uluslararası sağlık hizmetleri alanında ülkemizde sunulan hizmetlerin tanıtımını yapmak, kamu ve özel sektörün sağlık turizmine yönelik faaliyetlerini desteklemek ve koordine etmek, uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin politika ve stratejiler ile hizmet sunum standartları ve akreditasyon kriterleri konusunda Sağlık Bakanlığınca önerilerde bulunmak üzere Uluslararası Sağlık Hizmetleri unvanı ile bir anonim şirket (USHAŞ) kurulması amaçlanmaktadır. Yeni kurulacak bu şirketin personel rejimi, üst düzey yöneticilerinin özlük hakları ile mal ve hizmet alımına ilişkin esaslar da Teklif kapsamında düzenlenmiştir.

Yasa dışı bahisle ticari açıdan etkin mücadele edilmesi ve söz konusu alandan elde edilen kamu geliri kaybının önlenmesi amacıyla şans oyunları ikramiye oranının brüt üst sınırı %59'dan %83'e çıkarılması ve ikramiye oranlarının artırılması nedeniyle oluşabilecek yatırım ve işletme giderlerindeki tutar azalışlarının telafi edilmesi öngörülmektedir. Yapılması öngörülen geçici düzenleme ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar tespit edilinceye kadar ikramiye oranının brüt üst sınırının %59 olarak uygulanmasına devam edilmesi amaçlanmaktadır.

Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanunda yer alan pazarlıkla temin tanımına açıklık getirilmektedir. Ayrıca, geçici ve kesin teminat oranlarının azaltılması ve pazarlıkla temin usulünde bu teminat oranlarından farklı teminat oranlarının belirlenebilmesi teklif edilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, 1111 sayılı Askerlik Kanununun ek 1 inci maddesinde değişiklik yapılarak yurtdışında oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunan ve askerlik hizmeti yükümlülüğüne tabi olanların, durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı buldukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları, 2.000 avro veya karşılığı kadar yabancı ülke parasını ödemeleri ve Milli Savunma Bakanlığınca verilecek uzaktan eğitimi almaları hâlinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları öngörülmektedir.

MADDE 2- Askerlik Kanununun 86 ncı maddesine tabi yoklama kaçakları ile aynı Kanunun 89 uncu maddesine tabi bakaya sayılarının her geçen yıl arttığı gözlemlenmektedir. Bu birikmenin engellenmesi amacıyla düzenleme teklifiyle, 31 Aralık 1993 tarihinden (bu tarih dahil) önce doğan yükümlülerin, bedel ödemek ve 28 günlük temel askerlik eğitimine tabi tutulmak suretiyle askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları, haklarında saklı, yoklama kaçağı ve bakayadan dolayı idari ve adli soruşturma ve kovuşturma yapılmaması ve başlatılmış olanların ise sona erdirilmesi öngörülmektedir. Bu uygulama ile elde edilecek tutar bütçeye gelir kaydedilecek ve bu tutarlar karşılığında Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine ödenek eklenmek suretiyle savunma sanayii ihtiyaçlarına destek olunacaktır. Maddede öngörülen yaş sınırı; askeri hizmetin gerektirdiği ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç duyduğu erbaş ve er sayısı dikkate alınarak belirlenmiştir.

MADDE 3- Sağlık personelinin adil ve dengeli dağılımının sağlanması ve atıl kapasiteye meydan verilmemesi ve Sağlık Bakanlığınca yapılan istihdam planlamasının uygulanabilmesi için, 1219 sayılı Kanuna göre birden fazla sağlık kurum ve kuruluşunda çalışmada bu planlamaların esas alınacağı düzenleme ile açıkça belirtilmektedir.

Ayrıca, sağlık turizminin teşvikine ve hizmet kapasitesinin artırılmasına yönelik olmak üzere tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar tarafından verilen sağlık hizmetleri için bütçeleri ayrı olmak şartıyla sağlık kuruluşları arasında işbirliği yapılmasına ve belirtilen personelin esnek çalışabilmesine imkân sağlanmaktadır.

MADDE 4- Tabip ve diş hekimi emeklilerinin emekli aylıkları, aldıkları eğitimlerle ve yürüttükleri hizmetle mütenasip olmaktan çok uzaktır ve muadillerinin çok gerisindedir. Örneğin, öğretim üyesi, hâkim, subay gibi meslek mensuplarının emekli aylıklarının yaklaşık yarısı kadar emekli aylığı almaktadırlar. Bu sebeplerle tabip ve diş hekimi emeklilerine, emekli aylıklarına ilaveten ek bir ödeme yapılması öngörülmektedir.

MADDE 5- Ülkemizde sağlık hizmeti yaygın olarak verilmekle birlikte bazı özellikli tıbbi hizmetler ayrıca eğitim almayı ve o alanda beceri kazanmayı gerektirmektedir. Ayrıca bu tür hizmetler görevi yapanın ilave risk almasını gerektirmektedir. Bu özellikli tıbbi hizmetlerin belirlenerek ihtiyaca binaen verilmesinin teşvik edilmesi, hizmet arzı kapasitesinin artırılması ve gittikçe daha fazla beceri ve eğitim gerektiren bu işleri yapabilen tabiplerin ek ödeme tavanları esnetilerek motivasyonunun artırılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca uluslararası sağlık hizmetlerinin kamu sağlık kuruluşlarında verilmesini teşvik etmek ve bu alanda hizmet arzı kapasitesini artırmak ve başta tabipler olmak üzere sağlık çalışanlarının iş yükü ve iş güclüğü dikkate alınarak motivasyonlarını yükseltmek için ilave ek ödeme yapılması öngörülmektedir. Diğer taraftan, söz konusu ek ödeme tavan değişikliği sağlık turizmi kapsamında olmayan çalışmalar ve performans ile ilişkilendirilmiştir.

MADDE 6- Madde ile, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14/A maddesinde değişiklik yapılarak dış kaynaktan temin edilecek pilot ve pilot adaylarına ilişkin usul ve esaslar yeniden düzenlenmekte, bu kapsamda Millî Savunma Bakanlığınca, azami yaş sınırı otuz iki olmak üzere adayların yaş aralığını belirleme yetkisi verilmekte ve sağlık sebepleri hariç Türk silahlı Kuvvetlerinden

ilişği kesilenlerin verilen eğitimlerden kaynaklı diploma, sertifika, uzmanlık belgesi ve kurs bitirme belgesi gibi belgeleri kullanamamaları ve bunlara bağlı herhangi bir meslek icra edememeleri ile bir yıllık deneme süresi içerisinde ayrılmalarının önüne geçilmesi amacıyla deneme süresinin kaldırılması hüküm altına alınmaktadır. Pilot açığı dikkate alındığında Hava Kuvvetleri Komutanlığınca acil olduğu kıymetlendirilmektedir.

MADDE 7- Madde ile, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 113 üncü maddesinde düzenleme yapılarak deniz karakol uçaklarında görev yapan Taktik Koordine ve Seyrüsefer subaylarının yükümlülük süresinin uzatılması amaçlanmaktadır.

MADDE 8- Madde ile, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinde değişiklik yapılarak tabip öğretim elemanlarının iş yükü ve iş gücülüğü dikkate alınarak motivasyonlarını yükseltmek ve hizmet arzı kapasitesini arttırmak amacıyla özellikli tıbbi işlemlerin yapılmasını ve sağlık turizmini teşvik etmek üzere bu hizmetler için ilave ek ödeme yapılması öngörülmektedir.

MADDE 9- Madde ile, 4566 sayılı Harp Okulları Kanununa geçici 6 ncı madde eklenerek harp okullarına üniversitelerin ara sınıflarından öğrenci temini amaçlanmaktadır.

MADDE 10- Yapılan iş ve mesleğin riskleri ve yıpratıcılığı sebebiyle bazıları için emeklilik hakkı bakımından fiili hizmet süresi zammı uygulanmaktadır. Sağlık meslekleri ve sağlık hizmetleri de bu anlamda oldukça yıpratıcıdır ve yüksek risk içermektedir.

Bu itibarla madde ile, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinde değişiklik yapılarak insan sağlığı hizmetlerinde çalışan sağlık mesleği mensupları için, bir yıllık çalışmalarına 60 gün fiili hizmet süresi zammı uygulanması öngörülmektedir.

MADDE 11- Madde ile, uluslararası sektör dinamiklerine uyum sağlanması ve yasa dışı alanlarda oynanan bahislerin yasal zemine çekilmesi öngörülmektedir. Bu amaçla, ikramiye oranının brüt üst sınırı %59'dan %83'e çıkarılmaktadır. Böylece hem yasa dışı bahisle ticari açıdan etkin mücadele edilecek hem de söz konusu alandan elde edilen kamu geliri kaybı önlenmiş olacaktır.

MADDE 12- Madde ile, ikramiye oranlarının artırılması nedeniyle oluşabilecek yatırım ve işletme giderlerindeki tutar azalışlarının telafi edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, ilgili kuruma yapılacak red ve iadelerin yatırım ve işletme giderleri hesabında dikkate alınması gerekmekte olup yatırım ve işletme giderleri oranı üzerinde kalan tutarın kamu payı olarak aktarılması öngörülmektedir.

MADDE 13- Madde ile, ek 1 inci madde kapsamında uygulamaya ilişkin usul ve esaslar tespit edilinceye kadar ikramiye oranının brüt üst sınırının %59 olarak uygulanmasına devam edileceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 14- Madde ile, pazarlıkla temin yöntemiyle hizmet alınması süresince ortaya çıkabilecek yorum ve uygulama farklılıklarının giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 15- Madde ile, geçici teminat oranının yüzde beşten yüzde üçe, kesin teminatın yüzde ondan yüzde altıya indirilmesi ve pazarlıkla temin usulünde bu teminat oranlarından farklı teminat oranlarının belirlenebilmesine imkân tanınmaktadır.

MADDE 16- Ülkemizin sağlık hizmeti alanındaki yüksek potansiyelini ve rekabet gücünü değerlendirerek sağlık turizminden döviz geliri sağlamak amacıyla, uluslararası sağlık hizmetleri alanında ülkemizde sunulan hizmetlerin tanıtımını yapmak, kamu ve özel sektörün sağlık turizmine yönelik faaliyetlerini desteklemek ve koordine etmek, uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin politika ve stratejiler ile hizmet sunum standartları ve akreditasyon kriterleri konusunda Sağlık Bakanlığına önerilerde bulunmak üzere Uluslararası Sağlık Hizmetleri unvanı ile bir anonim şirket (USHAŞ) kurulmaktadır.

MADDE 17- Yürürlük maddesidir.

MADDE 18- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.
Gereğini arz ederiz.

Hasan Turan
İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/3) Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ne imzama koyuyorum;
Gereğinin yapılmasını arz ederim. 23.7.2018

Abdullah Nejat Koçer
Gaziantep

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/3)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Teklif ile, tabip ve diş hekimi emeklilerine, emekli aylıklarına ilaveten ek bir ödeme yapılması öngörülmektedir. Ayrıca, teklif ile insan sağlığı hizmetlerinde çalışan sağlık mesleği mensuplarına, bir yıllık çalışmalarına 60 gün fiili hizmet süresi zammı uygulanması teklif edilmektedir.

Diğer taraftan başta Kanal İstanbul gibi su yolu projeleri olmak üzere büyük finansman ve ileri teknolojiye ihtiyaç duyulan projelerde özel sektörün tecrübesinden ve sermayesinden yararlanılması, bu çerçevede rekabet gücünün artırılarak maliyetlerin düşürülmesine yönelik olarak bu projelerin, yap - işlet - devret modeli ile hayata geçirilebilmesi için düzenleme yapılmıştır.

Kamu geliri kaybının önlenmesi ve yasa dışı bahisle ticari açıdan etkin mücadele edilmesi amacıyla şans oyunları ikramiye oranının brüt üst sınırının %59'dan %83'e çıkarılması ve ikramiye oranlarının artırılması nedeniyle oluşabilecek yatırım ve işletme giderlerindeki tutar azalışlarının telafi edilmesi amaçlanmaktadır. Öngörülen geçici düzenleme ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar tespit edilinceye kadar ikramiye oranının brüt üst sınırının %59 olarak uygulanmasına devam edilmesi teklif edilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Tabip ve diş hekim emeklilerinin emekli aylıkları, aldıkları eğitimlerle ve yürüttükleri hizmetle mütenasip olmaktan çok uzaktır ve muadillerinin çok gerisindedir. Örneğin, öğretim üyesi, hâkim, subay gibi meslek mensuplarının emekli aylıklarının yaklaşık yarısı kadar emekli aylığı almaktadırlar. Bu sebeplerle tabip ve diş hekim emeklilerine, emekli aylıklarına ilaveten ek bir ödeme yapılması öngörülmektedir.

MADDE 2- Türkiye’de yapılacak büyük finansman ve yüksek teknoloji gerektiren Kanal İstanbul gibi su yolu projelerinin, ileri teknolojiye ve günümüz ihtiyaç ve şartlarına uygun şekilde hızlı, etkin ve verimli bir biçimde gerçekleştirilmesi amacıyla, bu projelerin, yap - işlet - devret modeli ile hayata geçirilebilmesi için düzenleme yapılmıştır. Bu suretle söz konusu projelerde özel sektörün sermayesi ile dinamizminden faydalanılması, özel sektörün rekabet gücünün artırılması ve projelerin maliyetlerinin en aza indirilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 3- Yapılan iş ve mesleğin riskleri ve yıpratıcılığı sebebiyle bazıları için emeklilik hakkı bakımından fiili hizmet süresi zammı uygulanmaktadır. Sağlık meslekleri ve sağlık hizmetleri de bu anlamda oldukça yıpratıcıdır ve yüksek risk içermektedir.

Bu itibarla madde ile, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ncı maddesinde değişiklik yapılarak insan sağlığı hizmetlerinde çalışan sağlık mesleği mensupları için, bir yıllık çalışmalarına 60 gün fiili hizmet süresi zammı uygulanması öngörülmektedir.

MADDE 4- Madde ile, uluslararası sektör dinamiklerine uyum sağlanması ve yasa dışı alanlarda oynanan bahislerin yasal zemine çekilmesi öngörülmektedir. Bu amaçla, ikramiye oranının brüt üst sınırı %59’dan %83’e çıkarılmaktadır. Böylece hem yasa dışı bahisle ticari açıdan etkin mücadele edilecek hem de söz konusu alandan elde edilen kamu geliri kaybı önlenmiş olacaktır.

MADDE 5- Madde ile, ikramiye oranlarının artırılması nedeniyle oluşabilecek yatırım ve işletme giderlerindeki tutar azalışlarının telafi edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, ilgili kuruma yapılacak red ve iadelerin yatırım ve işletme giderleri hesabında dikkate alınması gerekmekte olup yatırım ve işletme giderleri oranı üzerinde kalan tutarın kamu payı olarak aktarılması öngörülmektedir.

MADDE 6- Madde ile, ek 1 inci madde kapsamında uygulamaya ilişkin usul ve esaslar tespit edilinceye kadar ikramiye oranının brüt üst sınırının %59 olarak uygulanmasına devam edileceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 7- Yürürlük maddesidir.

MADDE 8- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ HASAN TURAN'IN TEKLİFİ (2/3)

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 84- Bu Kanuna göre tabip veya dış tabibi kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olup, aylıklarıyla birlikte makam tazminatı ödenmesine hak kazanamamış olan ve 5510 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi uyarınca ilave aylık alamayan tabip ve dış tabiplerinden ilgili mevzuatına göre uzman olanlara 17000 gösterge rakamının, uzman olmayanlara 13000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay emekli aylıklarıyla birlikte ilave ödeme yapılır.

Ancak, birinci fıkra kapsamında bulunanlardan 5510 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi uyarınca ilave aylık alanlara, anılan ek 3 üncü madde uyarınca verilen ilave aylık tutarının birinci fıkraya göre hesaplanan ilave ödeme tutarından az olması halinde aradaki fark tutarı kadar ilave ödeme yapılır.

Birinci veya ikinci fıkra kapsamında yapılacak ödeme, ölenlerin mülga 67 nci maddede belirtilen aylığa müstahak dul ve yetimlerine mülga 68 inci maddede belirtilen oranlar üzerinden ödenir.

Bu madde kapsamında yapılacak ilave ödeme tutarları, ödemeyi izleyen iki ay içinde faturası karşılığında Hazine'den tahsil edilir.

Bu madde uyarınca verilecek ilave ödeme, 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödemenin matrahına dâhil edilmez.

Bu madde kapsamında ilave ödemedeki yararlanacaklardan, sosyal güvenlik destek primi ödemek suretiyle çalışanlar dâhil herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olarak çalışanların ilave ödemeleri, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren kesilir. Bu ödemedeki yararlanma şartlarını kaybedenler en geç bir ay içinde durumu Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmekle yükümlüdürler. Zamanında bildirimde bulunmayanlara yapılan ödemeler kanuni faiziyle birlikte geri alınır. Bu fıkra uyarınca ilave ödemeleri kesilenlerin, çalışmalarının sona erdiği tarih yazılı istek tarihi kabul edilerek ilave ödemeleri, çalışmalarının sona erdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren yeniden ödenmeye başlanır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için geçmişe dönük herhangi bir ödeme yapılmaz.”

MADDE 2 - 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “hava alanları ve limanları,” ibaresinden sonra gelmek üzere “denizleri, gölleri, nehirleri birbirine bağlayarak gemilerin seyrüseferine imkân veren su yolu işlevi görecektir kanal veya benzeri altyapı tesisleri, lojistik faaliyet alanları, raylı ulaşım sistemleri ile bunların bakım, onarım, işletme, manevra, geceleme gibi ihtiyaçların karşılanacağı alan ve tesisleri,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 3- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki sıra eklenmiştir.

“20) insan sağlığına ilişkin işler	11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Kanun, 25/2/1954 tarihli ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu ve 18/12/1953 tarihli ve 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun kapsamında sağlık meslek mensubu sayılan ve insan sağlığı için koruyucu, teşhis, tedavi ve rehabilite edici hizmetlerde çalışanlar;	60”
------------------------------------	---	-----

MADDE 4- 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “%59’undan” ibaresi “% 83’ünden” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 5602 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından içinde bulunulan yılın ilgili ayında beyan edilip ödenen katma değer vergisi tutarından, bir önceki yılın aynı ayında beyan edilip ödenmiş olan katma değer vergisi tutarının Orta Vadeli Programda ilgili yıl için belirlenen nominal ekonomik büyüme tahmini oranında arttırılmasıyla bulunan tutarın çıkarılmasından sonra kalan tutar, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca Türkiye’de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaba, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın red ve iade edilir.

(2) Özel hesaba aktarılan bu tutar, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca yatırım ve işletme giderleri olarak kullanılır ve yatırım ve işletme giderleri oranına dâhil edilir. Özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadeleri, amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin katma değer vergisi olarak Spor Toto Teşkilat Başkanlığı adına 213 sayılı Kanundaki esaslara göre vergi ziyayı cezai kesilerek tarh edilir ve gecikme faizi hesaplanır.

(3) Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.”

MADDE 6- 5602 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- (1) Ek 1 inci maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığınca tespit edilinceye kadar 4 üncü maddede yer alan %83 oranının %59 olarak uygulanmasına devam edilir.”

MADDE 7- Bu Kanunun;

- a) 1 inci maddesi 1/1/2019 tarihinde,
 - b) 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı maddeleri 1/3/2019 tarihinde,
 - c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
- yürürlüğe girer.

MADDE 8- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

24/7/2018

Esas No: 2/2, 2/3

Karar No: 1

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2 esas numaralı ‘*Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*’, Komisyonumuzun 23/7/2018 tarihinde yaptığı 2 nci birleşiminde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

2/2 esas numaralı ‘Askerlik Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’, 18/7/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş ve Başkanlıkça aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna havale edilmiştir.

2/3 esas numaralı ‘Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’, 19/7/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş ve Başkanlıkça 20/7/2018 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 23/7/2018 tarihinde yaptığı 2 nci birleşiminde 2/2 esas numaralı Kanun Teklifinin görüşmelerine başlanmıştır. Görüşmeler sırasında verilen bir önerge doğrultusunda Komisyonumuzun portföyünde bulunan 2/3 esas numaralı Kanun Teklifi, İçtüzüğün 26 ncı maddesi uyarınca gündeme alınmış ve İçtüzüğün 35 inci maddesi uyarınca birbirleriyle ilgili görülerek 2/2 esas numaralı Kanun Teklifi ile birleştirilmiş ve görüşmelerde 2/2 esas numaralı Kanun Teklifinin esas alınması kararlaştırılmıştır.

Komisyonumuzun 23/7/2018 tarihinde yaptığı 2 nci birleşiminde 2/2 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklif sahibi İstanbul Milletvekili ve AK Parti Grup Başkanvekili Mehmet MUŞ ve 2/3 esas numaralı Kanun Teklifi sahibi İstanbul Milletvekili Hasan TURAN ile Hazine ve Maliye Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Spor Toto Teşkilat Başkanlığı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Memur Sendikaları Konfederasyonu, Türk Tabipleri Birliği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği, Türk Sağlık-Sen, Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası, Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu, Türk Dişhekimleri Birliği, Özel Hastaneler ve Sağlık Kuruluşları Derneği, Türkiye Hava yolu Pilotları Derneği, İzmir Veteriner Hekimler Odası, Türkiye Jokey Kulübü ve Türkiye Sağlık Turizmi Derneği temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 2/2 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/2 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- Yurt dışında oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunan ve askerlik hizmeti yükümlülüğüne tabi olanların, durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı buldukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları, 2.000 avro veya karşılığı kadar yabancı ülke parasını ödemeleri ve Millî Savunma Bakanlığınca verilecek uzaktan eğitimi almaları hâlinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmalarına,

- 31 Aralık 1993 tarihinden (bu tarih dahil) önce doğan yükümlülerin, 15.000 Türk lirası bedel ödemek ve 28 günlük temel askerlik eğitimine tabi tutulmak suretiyle askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmalarına, ayrıca haklarında saklı, yoklama kaçağı ve bakayadan dolayı idari ve adli soruşturma ve kovuşturma yapılmamasına ve başlatılmış olanların ise sona erdirilmesine,

- Sağlık personelinin adil ve dengeli dağılımının sağlanması ve atıl kapasiteye meydan verilmemesi adına tabiplerin, uzman tabiplerin ve dış tabiplerinin birden fazla sağlık kurum ve kuruluşunda çalışmalarında Sağlık Bakanlığınca yapılan istihdam planlamasının esas alınacağına,

- Tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar tarafından verilen sağlık hizmetleri için bütçeleri ayrı olmak Şartıyla sağlık kuruluşları arasında işbirliği yapılmasına ve belirtilen personelin esnek çalışabilmesine,

- Aylıklarıyla birlikte makam tazminatı ödenmesine hak kazanamamış olan ve 5510 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi uyarınca ilave aylık alamayan tabip ve diş hekimi emeklilerine, uzman olanlar için 17.000; uzman olmayanlar için ise 13.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay emekli aylıklarına ilaveten ek bir ödeme yapılmasına,

- Organ nakli, kanser cerrahisi gibi özellikli tıbbi hizmetler karşılığında döner sermaye kapsamında yapılacak ek ödeme tavan oranının artırılmasına, benzer Şekilde sağlık turizmi alanında çalışan sağlık personeline ödenen döner sermaye payının artırılmasına,

- Tabip ğretim elemanlarının belirlenen özellikli tıbbi işlemler ve verilen uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında ilave ek ödeme alabilmesine,

- İnsan sağlığı hizmetlerinde çalışan sağlık mesleği mensupları için bir yıllık çalışmalarına 60 gün fiili hizmet süresi zammı uygulanmasına,

- Türk Silahlı Kuvvetlerine dışarıdan alınacak pilot ve pilot adaylarına ilişkin usul ve esasların yeniden düzenlenmesine, bu çerçevede Millî Savunma Bakanlığına, yaş sınırı otuz iki olmak üzere adayların yaş aralığını belirleme yetkisi verilmesine, ayrıca bu Şekilde subay olan kişilere ilişkin deneme süresi uygulamasının kaldırılmasına,

- Sağlık sebepleri hariç Türk Silahlı Kuvvetlerinden iliřęi kesilenlerin, verilen eğitimlerden kaynaklı aldıkları diploma, sertifika, uzmanlık belgesi ve kurs bitirme belgesi gibi belgeleri kalan yükümlülük süreleri boyunca kullanamamalarına ve bu kişilere ödenen aylıklar ile yapılan masrafların tahsil edilmesine,

- Deniz karakol uçaklarında görev yapan Taktik Koordine ve Seyrüsefer subaylarının yükümlülük süresinin uzatılmasına,

- 2020 yılının sonuna kadar harp okullarının ikinci, nc ve dördüncü sınıflarına üniversitelerin ilgili bölümlerinden ğrenci alınabilmesine,

- Şans oyunlarında verilecek ikramiye brüt üst sınırının yüzde 59'dan 83'e çıkarılmasına, ancak buna ilişkin usul ve esaslar belirleninceye kadar brüt üst sınırın mevcut haliyle uygulanmasına, ikramiye oranlarının artırılması nedeniyle oluşabilecek yatırım ve işletme giderlerindeki tutar azalışlarının telafi edilmesine,

- 5738 sayılı Kanun çerçevesinde pazarlıkla temin yöntemiyle hizmet alınması süresince ortaya çıkabilecek yorum ve uygulama farklılıklarının giderilmesine, ayrıca geçici teminat oranının yüzde beşten yüzde e, kesin teminat oranının ise yüzde ondan yüzde altıya indirilmesine ve pazarlıkla temin usulünde bu teminat oranlarından farklı teminat oranlarının belirlenebilmesine,

- Uluslararası sağlık hizmetleri alanında lkemizde sunulan hizmetlerin tanıtımını yapmak, kamu ve özel sektörün sağlık turizmine yönelik faaliyetlerini desteklemek ve koordine etmek, uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin politika ve stratejiler ile hizmet sunum standartları ve akreditasyon kriterleri konusunda Sağlık Bakanlığına önerilerde bulunmak üzere Uluslararası Sağlık Hizmetleri unvanı ile bir anonim Şirket (USHAŞ) kurulmasına,

yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

3. 2/3 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/3 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- Tabip ve dış hekimi emeklilerine, uzman olanlar için 17.000; uzman olmayanlar için ise 13.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay emekli aylıklarına ilaveten ek bir ödeme yapılmasına, ayrıca sağlık meslek mensupları için bir yıllık çalışmalarına 60 gün fiili hizmet süresi zammı uygulanmasına,

- Kanal İstanbul gibi büyük finansman ve yüksek teknoloji gerektiren su yolu projelerinde özel sektörün sermayesinden, tecrübesinden ve dinamizminden faydalanılması, rekabet gücünün artırılması ve proje maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla bu projelerin, yap-işlet-devret modeli ile hayata geçirilebilmesine,

- Şans oyunlarında verilecek ikramiye brüt üst sınırının yüzde 59'dan 83'e çıkarılmasına, ancak buna ilişkin usul ve esaslar belirleninceye kadar brüt üst sınırın mevcut haliyle uygulanmasına, ikramiye oranlarının artırılması nedeniyle oluşabilecek yatırım ve işletme giderlerindeki tutar azalışlarının telafi edilmesine,

yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

4. KOMİSYONUMUZDA KANUN TEKLİFİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Teklifi üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri tarafından;

- Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde kanun tasarısının olmayacağı, ancak kanunların ihtiyaçlara yönelik yapıldığı ve yürütmenin de bu ihtiyacı tespit edecek organ olduğu, bu nedenle yeni sistemde yasama ile yürütmenin kanun yapım sürecinde ilişkisinin tamamen kesilmesinin uygulamada sorunlar ortaya çıkaracağı,

- Yasama erkinin etkinliğinin artacağı yeni hükümet sisteminde Torba kanun uygulamasının devam ettirilmesinin doğru olmadığı, toplumun farklı kesimlerini ilgilendiren farklı alanlardaki düzenleme tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülerek olgunlaşmasının ardından Genel Kurulda müzakere edilmesinin yasama tekniği ve yapılacak kanunların etkinliği açısından daha faydalı olacağı,

- Askerlik kurumunun milli ve manevi değerlerin en başında geldiği, vatan savunmasının karşılığı olarak bir bedel belirlemenin mümkün olmadığı ancak çeşitli nedenlerle askerlik görevini yerine getirememiş vatandaşların talebine karşılık vermenin ve kaçak ve bakaya yığılmasının önüne geçilmesinin elzem hale geldiği, bedelli askerlik uygulamasında kapsam ve koşulların belirlenmesinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç ve kapasitesinin dikkate alınmasının ve vatan savunmasında zafiyet oluşmamasının esas olması gerektiği,

- Farklı sosyal statüdeki vatandaşların aynı bedele tabi tutulmasının hakkaniyete uygun olmayacağı, gelir ve servet üzerinden bir değerlendirme yapılmasının daha adil bir yöntem olacağı, ayrıca bedelsiz olarak askerlik yapan vatandaşların sigorta primlerinin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılanmasının yerinde olacağı,

- Bedelli askerlik uygulaması yerine zorunlu askerliğin kaldırılarak sorunu kalıcı olarak giderecek yapısal bir çözüme ihtiyaç duyulduğu, bu kapsamda karşılığında belirli süre kamu hizmeti yerine getirebilecek vicdani ret hakkının da değerlendirilmesi gerektiği,

- Yurtdışında çalışanlara yönelik uygulamada bedelin bin avrodan iki bin avroya çıkarılmasının öngörüldüğü ancak yurtiçinde çalışma imkânı olmayanların da arasında bulunduğu vatandaşlar için 15 bin Türk lirası bir bedelin talep edildiği, bu durumun çok hakkaniyetli olmadığı, ayrıca yurtdışında çalışanlara yönelik öngörülen uzaktan eğitimin yurtiçinde bedelli askerlik yapacak olanlara da uygulanabileceği,

- Bedelli askerlik uygulamasında öngörülen temel eğitimin geçmiş uygulamalar da göz önünde bulundurulduğunda faydalı olmadığına ulaşıldığı, 21 günde nasıl bir eğitim verileceğine ilişkin bir programın olup olmadığına açıklığa kavuşturulması gerektiği, temel eğitimin uygulaması durumunda özellikle özel sektör çalışanlarının tekrar işe dönmelerinde çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalılabileceği,

- Sağlık çalışanlarına yönelik iyileştirmelerin oldukça önemli olduğu ancak tabip ve diş hekimlerinin kapsama alınmasının yanında tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanların, eczacı, veteriner hekimler ile diğer yardımcı sağlık personelinin de dikkate alınması gerektiği, bu durumun çalışma barışının korunması adına daha doğru olacağı,

- Sağlık turizminin gelişmesine yönelik atılacak adımların yerinde olduğu, ancak sağlık turizminin teşviki kapsamında tabiplere ek ücret ödenmesini öngören düzenlemenin kapsamının genişletilerek bütün sağlık çalışanlarını içermesi gerektiği, ayrıca sağlık turizmi kapsamında yurtdışından gelecek kişilere verilecek hizmetlerin yurtiçindeki vatandaşlara yönelik sağlık hizmetlerinde aksama ortaya çıkarabileceği, bunların etki analizlerinin detaylı olarak yapılması gerektiği,

- Kanal İstanbul projesinin çevreyle ilgili çeşitli sorunlara neden olabileceği, son dönemdeki yap-işlet-devret projelerinde bütçe yatırımlarının yaklaşık %70'inin İstanbul ve çevresine yapıldığı, yatırımların ülke genelinde daha dengeli bir biçimde dağılımının sağlanması gerektiği,

- Şans oyunlarında ödenecek ikramiye paylarının yükseltilerek yasadışı bahisin önüne geçilmesinin mümkün olmayacağı, düzenlemenin yasadışı bahisi yasal zemine çektiği ve bu durumun vatandaşların şans oyunlarına olan talebini artırarak sosyo-ekonomik sıkıntılara sebebiyet verebileceği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Teklif sahipleri tarafından yapılan açıklamalarda;

- Bedelli askerlik uygulamasına ilişkin düzenlemenin toplumsal bir talep sonucu ortaya çıktığı, çeşitli nedenlerle askerlik görevinin yerine getirilememesi sonucunda oluşan bakaya ve yoklama kaçağı sayılarındaki artışın bedelli askerlik yönünde bir kanuni düzenlemeyi zaruri hâle getirdiği,

- Daha önce 1987, 1992, 1999, 2011 ve 2014 yıllarında yapılan kanuni düzenlemelerle uygulanan bedelli askerliğin teklifte yer alan düzenlemede 31/12/1993 (bu tarih dahil) öncesi doğmuş yükümlülerin 15 bin Türk lirası bedeli ve 21 günlük temel askerî eğitimi yerine getirmesi şartıyla bu görevi ifa edebilecekleri şeklinde olduğu, bu çerçevede bedelli askerlik uygulamasının 1 milyon 324 bin kişiyi kapsadığı, Teklifin Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaç ve kapasitesinin dikkate alınarak hazırlandığı,

- Teklifte ayrıca, yurt dışında oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere en az üç yıl süreyle fiilen yabancı ülkelerde bulunanların 2 bin avro veya karşılığı kadar yabancı ülke parasını ödemeleri ve Millî Savunma Bakanlığınca verilecek uzaktan eğitimi almaları hâlinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmalarının da yer aldığı,

- Bedelli askerlik uygulamasının, faydalanacaklar için iş güvenliği açısından bir sorun teşkil etmeyeceği,

- Ülke içerisinde bedelli askerlikten yararlanacakların temel eğitim süresince ücretsiz izinli sayılmaları sağlanabilirken, yurtdışında çalışanların aynı şartlarda olmaması nedeniyle uzaktan eğitimin gerçekleştirilmesinin öngörüldüğü,

- Bedelli ve dövizli askerlik kapsamında tahsil edilen tutarların genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi hesabına yatırılacağı ve bu tutarların karşılığı Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na aktarılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanının yetkili kılınmasının teklif edildiği,

- Türk Silahlı Kuvvetleri'nin yaklaşık 700 pilot açığının olduğu, bu açığın giderilmesi kapsamında 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nda değişiklik yapılmak suretiyle temin edilecek pilot ve pilot adaylarına ilişkin usul ve esaslarda düzenlemelerin teklif edildiği, bu çerçevede bir yıl deneme süresinin kaldırılmasının ve Milli Savunma Bakanlığı'na yaş aralığını belirleme hususunda esneklik sağlanmasının öngörüldüğü,

- Teklifte sağlık çalışanlarına yönelik düzenlemelerin; sağlık personelinin adil ve dengeli dağılımının sağlanması ve atıl kapasiteye meydan verilmemesi esasıyla gerçekleştirildiği,

- Teklif edilen düzenlemeler ile sağlık turizminin teşvikinin ve hizmet kapasitesinin artırılmasının sağlanacağı, bu kapsamda tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar tarafından verilen sağlık hizmetleri için bütçeleri ayrı olmak kaydıyla sağlık kuruluşları arasında işbirliği yapmanın ve personelin esnek çalışmasının önünün açılacağı, uluslararası sağlık turizmi kapsamında ülkemize gelen yaklaşık 480 bin kişi olduğu ve bu sayının 2 milyona kadar yükselebileceği, bu kapsamda elde edilen gelirin de 2 milyar dolardan 10 milyar dolara kadar çıkabileceği,

- Şans oyunlarına ilişkin teklif edilen düzenlemelerle; yasa dışı alanlarda oynanan bahislerin yasal zemine çekilmesinin hedeflendiği, yasa dışı bahisle etkin mücadele sağlanarak bu alanda ortaya çıkan kamu gelir kaybının önüne geçileceği, ayrıca yasa dışı bahisten ortaya çıkan gelirden nemalanmak isteyen terör örgütlerinin ve bunların muhtemel finansmanının engellenmesinin amaçlandığı,

- Kanal İstanbul projesine yönelik düzenleme teklifinin, Türkiye'nin ihtiyaçlarına yönelik olarak hazırlandığı, bu projenin çevresel etkilerinin ortaya konulmasına yönelik çalışmalar ile fizibilite çalışmalarının devam ettiği ve bunlar üzerinde hassasiyetle durulduğu, yap-işlet-devret projelerinin Anadolu'nun diğer şehirlerinde de yapıldığı ve bu kapsamda İzmir, Dalaman, Bodrum, Antalya, Ankara, Gazipaşa, Zonguldak ve Çaycuma havaalanlarının bu modelle hayata geçirildiği,

ifade edilmiştir.

5. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kabul edilmiştir. Teklif metni aşağıdaki değişikliklerin yapılması suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 1

Teklifin Çerçeve 1 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 2

Teklifin Çerçeve 2 nci maddesi; 28 gün olarak öngörülen temel askerlik eğitiminin 21 güne düşürülmesini teminen değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 3

Teklifin Çerçeve 3 üncü maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 4

Tabip ve diş tabiplerinin ilave aylık almalarını sağlayan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 3 üncü maddesi uyarınca ödenen emeklilik primlerinin tamamı yine kendilerine ödenmekte olduğundan, Teklifin 4 üncü maddesinde yer alan ilave ödemeyle 5510 sayılı Kanunun ek 3 üncü madde kapsamında ödenen ilave aylıkların ilişkilendirilmesi Komisyonca uygun görülmemiştir. Bu kapsamda Teklifin Çerçeve 4 üncü maddesi; düzenlemeyle getirilen ilave aylık alınmasındaki 5510 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi uyarınca ilave aylık almama şartının ve buna bağlı hüküm ve ibarelerin madde metninden çıkarılmasını teminen değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 5

Teklifin Çerçeve 5 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 6

Teklifin Çerçeve 6 ncı maddesi; hükmün doğru anlaşılmasını ve uygulamada karşılaşılabilecek tereddütlerin giderilmesini teminen redaksiyona tabi tutulmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 7

Teklifin Çerçeve 7 nci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Madde 8

Teklifin Çerçeve 8 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde 9

Büyük finansman ve yüksek teknoloji gerektiren Kanal İstanbul ve benzeri su yolu projelerinin özel sektörün sermayesinden ve tecrübesinden yararlanılması amacıyla yap-işlet-devret modeli kapsamına dahil edilmesini öngören bir düzenleme Yeni Çerçeve 9 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 10

Teklifin Çerçeve 9 uncu maddesi; Çerçeve 10 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 11

Teklifin Çerçeve 10 uncu maddesi; Çerçeve 11 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde 12

Mer'i mevzuatta tabip ve diş tabiplerinin emekli aylıklarının iyileştirilmesi amacıyla 5510 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesiyle, 209 sayılı Kanun uyarınca kendilerine ödenen ek ödeme tutarı; malullük, yaşlılık ve ölüm sigortasıyla sınırlı olacak şekilde ilave sigorta primine tabi tutulmuştur. 2/2 esas numaralı Kanun Teklifinin Komisyonca değiştirilen 4 üncü maddesiyle 5434 sayılı Kanuna eklenen ek 84 üncü madde kapsamında 5510 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi ile ilişkilendirilmeksizin tabip veya diş tabibi kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı bağlanmış olanlara ilave ödeme yapılması öngörüldüğünden 5510 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin yürürlükten kaldırılmasına yönelik bir düzenleme, Komisyon metnine yeni Çerçeve 12 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde 13

Tabip ve diş tabiplerinin 209 sayılı Kanun uyarınca sabit ek ödeme tutarı üzerinden emeklilik primi ödemelerini içeren 5510 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin geçiş hükümleri öngören bir düzenleme, Komisyon metnine yeni Çerçeve 13 üncü madde olarak eklenmiştir.

Madde 14

Teklifin Çerçeve 11 inci maddesi; Çerçeve 14 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 15

Teklifin Çerçeve 12 nci maddesi; Çerçeve 15 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 16

Teklifin Çerçeve 13 üncü maddesi; Çerçeve 16 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 17

Teklifin Çerçeve 14 üncü maddesi; Çerçeve 17 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 18

Teklifin Çerçeve 15 inci maddesi; Çerçeve 18 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 19

Teklifin Çerçeve 16 ncı maddesi; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda ani ve tedrici kuruluşla ilgili düzenlemeler kaldırıldığından madde metninde yer alan söz konusu ibarelerin çıkarılmasını; ayrıca yeni düzenlemeler çerçevesinde Yüksek Planlama Kurulu bulunmadığından Kurula verilen görev ve yetkinin Cumhurbaşkanına verilmesini teminen değiştirilmesi; Teklifle kurulması öngörülen Uluslararası Sağlık Hizmetleri A.Ş.'de çalışacak personel sayısının üst sınırının belirginleştirilmesini teminen redaksiyona tabi tutulması suretiyle Çerçeve 19 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 20

Teklifin yürürlüğe ilişkin 17 nci maddesi; Komisyon metnine eklenen Yeni Çerçeve 12 nci ve 13 üncü maddelerin Çerçeve 4 üncü maddenin uygulanmasıyla ilişkili olması nedeniyle 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girmesini teminen değiştirilmesi ve maddelerin teselsül etmesi nedeniyle madde numaralarının redaksiyona tabi tutulması suretiyle çerçeve 20 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 21

Teklifin yürütmeye ilişkin Çerçeve 18 inci maddesi; Çerçeve 21 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca; Teklifin adı '*Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*' olarak redaksiyona tabi tutulmak suretiyle değiştirilmiş, Teklif metni kanun dili ve tekniği ile kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmış, madde numaraları Teklif metnine eklenen yeni maddeler çerçevesinde teselsül ettirilmiştir.

6. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN,
- Denizli Milletvekili Nilgün ÖK,
- Düzce Milletvekili Ayşe KEŞİR,
- Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR,
- Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER,
- Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK,
- İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL,

özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan <i>Süreyya Sadi Bilgiç</i> Isparta	Başkanvekili <i>İsmail Faruk Aksu</i> İstanbul	Sözcü <i>Abdullah Nejat Koçer</i> Gaziantep (Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip <i>Şirin Ünal</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı	Üye <i>Bülent Kuşoğlu</i> Ankara (Muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Durmuş Yılmaz</i> Ankara (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Cavit Arı</i> Antalya (Muhalefet şerhi vardır)	Üye <i>İbrahim Aydın</i> Antalya (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Bekir Kuvvet Erim</i> Aydın	Üye <i>İsmail Tatlıoğlu</i> Bursa (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Nilgün Ök</i> Denizli (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Garo Paylan</i> Diyarbakır (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Ayşe Keşir</i> Düzce (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Cemal Öztürk</i> Giresun (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Mehmet Bekaroğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Emine Gülizar Emecan</i> İstanbul (Muhalefet şerhi ektedir)
Üye <i>Erol Katırcıoğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Yaşar Kırkpınar</i> İzmir	Üye <i>Kamil Okyay Sındır</i> İzmir (Muhalefet şerhim vardır)
Üye <i>Mustafa Baki Ersoy</i> Kayseri Üye <i>Abdullatif Şener</i> Konya (Muhalefet şerhim vardır)	Üye <i>Sami Çakır</i> Kocaeli Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa	Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya Üye <i>Süleyman Girgin</i> Muğla (Muhalefet şerhim vardır)
	Üye <i>Salih Cora</i> Trabzon	Üye <i>İsmail Güneş</i> Uşak

MUHALEFET ŞERHİ

(2/2) Esas sayılı "Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi"ne karşı olmamızın nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

Genel değerlendirme

21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının çok sayıda maddesinde değişiklik yapılmış, söz konusu değişiklikler 16 Nisan 2017 tarihinde halkoyuna sunulmuştur. Söz konusu halk oylamasının sonuçları 27.04.2017 tarihinde Yüksek Seçim Kurulu tarafından 27.04.2017 tarihli 30050 sayılı mükerrer Resmi Gazetede ilan olunmuştur.

21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 17. maddesinde aşağıdaki hüküm yer almaktadır.

"MADDE 17 – 2709 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 21 – A) Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimi 3/11/2019 tarihinde birlikte yapılır. Seçimin yapılacağı tarihe kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve Cumhurbaşkanının görevi devam eder. Meclisin seçim kararı alması halinde, 27'nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

B) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu Kanunla yapılan değişikliklerin gerektirdiği Meclis İçtüzüğü değişikliği ile diğer kanuni düzenlemeleri yapar. Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenleneceği belirtilen değişiklikler ise Cumhurbaşkanının göreve başlama tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Cumhurbaşkanı tarafından düzenlenir....."

Söz konusu madde hükmüne göre anayasa değişikliğinin gerektirdiği meclis içtüzüğü değişiklikleri ile kanuni düzenlemelerin 27.04.2017 tarihinden itibaren 6 ay içerisinde TBMM tarafından yapılması gerekmekte idi. 26. dönemde yeni sisteme uyum yasalarının ve iç tüzük değişikliklerinin 27.10.2017 tarihine kadar çıkarılması anayasal bir zorunluluk olduğu halde bu görev TBMM tarafından yerine getirilmemiştir.

Bu arada Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 20/4/2018 tarihli ve 1183 sayılı Kararıyla 3/11/2019 tarihinde yapılması planlanan 27 nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçiminin tarihi 24/6/2018 olarak değiştirilmiştir.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra yürürlüğe giren Anayasa'nın "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" başlıklı 88. maddesine göre, kanun teklif etmeye milletvekilleri yetkili kılınmıştır. Kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esasları içtüzükle düzenlenecektir. Ancak söz konusu iç tüzük değişikliği gerçekleştirilmediğinden

T.B.M.M.'nin yasama faaliyetlerinin nasıl gerçekleştirileceği konusunda birtakım güncel problemler yaşanmaktadır.

Anayasanın eski 162. maddesine göre Bütçe Plan Komisyonunun kırk üyeden kurulu olacağı, iktidar grubuna veya gruplarına en az yirmibeş üye verilmek şartı ile siyasi parti gruplarının ve bağımsızların oranına göre söz konusu komisyonda temsilinin göz önünde tutulacağına dair düzenleme de 24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra yürürlükten kalkmış bulunduğu ve anayasanın ilgili maddesinde de Plan ve Bütçe Komisyonunun oluşumu ile ilgili bir düzenleme de yer almadığından TBMM Genel Kurulunun 13 Temmuz 2018 gün ve 5 sayılı bileşiminde Plan ve Bütçe Komisyonunun üye sayısı 30 olarak belirlenmiş ve mecliste temsil edilen siyasi parti gruplarına dağılımı gerçekleştirilmiştir. Bu tespitin haricinde komisyonunun çalışma usul ve esasları ile ilgili olarak herhangi bir belirleme veya iç tüzük değişikliği de yapılmadığından söz konusu teklifin görüşülmesi yürürlükte olan iç tüzük ve uygulamalar göz önünde bulundurularak gerçekleştirilmiştir.

Yeni bir sisteme geçilmesine rağmen içtüzük değişikliklerinin yapılmaması dolayısıyla, kanun teklifinin komisyona sunulması, komisyonda görüşülmesi, kanun tekliflerinin içeriğinin komisyonda teklif sahipleri tarafından sunulması ve savunulması, yürütmenin ve bürokratik görevlilerin söz konusu komisyon görüşmelerine katılım ve katkı düzeyinin belirsizliği nedeniyle, biri biriyle ilişkisi olmayan bir çok önemli konularda değişiklik içeren söz konusu kanun teklifi maddelerinin komisyonda iyice irdelenip değerlendirilmesi mümkün olmamıştır.

1. Anayasa'ya aykırılık savlarımız değerlendirilmemiştir.

Kanun teklifinin geneli üzerindeki görüşmelere başlarken ve teklif maddelerinin görüşülmesi sırasında; teklifin 15. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu görüşü ileri sürülmüş, ancak bu itirazımız Komisyon Başkanlık Divanınca dikkate alınmamıştır.

1.1 Tasarının 15. Maddesinin Anayasaya aykırılığı:

Teklifin 15. Maddesi;

“MADDE 15- 5602 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından içinde bulunulan yılın ilgili ayında beyan edilip ödenen katma değer vergisi tutarından, bir önceki yılın aynı ayında beyan edilip ödenmiş olan katma değer vergisi tutarının Orta Vadeli Programda ilgili yıl için belirlenen nominal ekonomik büyüme tahmini oranında arttırılmasıyla bulunan tutarın çıkarılmasından sonra kalan tutar, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca Türkiye’de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaba, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, 21/7/1953

tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın red ve iade edilir.

(2) Özel hesaba aktarılan bu tutar, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca yatırım ve işletme giderleri olarak kullanılır ve yatırım ve işletme giderleri oranına dâhil edilir. Özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadeleri, amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin katma değer vergisi olarak Spor Toto Teşkilat Başkanlığı adına 213 sayılı Kanundaki esaslara göre vergi ziyayı cezası kesilerek tarh edilir ve gecikme faizi hesaplanır.

(3) Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.”

hükmünü içermektedir.

Maddenin gerekçesinde;

“Madde ile, ikramiye oranlarının artırılması nedeniyle oluşabilecek yatırım ve işletme giderlerindeki tutar azalışlarının telafi edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, ilgili kuruma yapılacak red ve iadelerin yatırım ve işletme giderleri hesabında dikkate alınması gerekmekte olup yatırım ve işletme giderleri oram üzerinde kalan tutarın kamu payı olarak aktarılması öngörülmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Tasarının 15. maddesiyle; 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanuna ek madde eklenerek; Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından içinde bulunulan yılın ilgili ayında beyan edilip ödenen katma değer vergisi tutarından, bir önceki yılın aynı ayında beyan edilip ödenmiş olan katma değer vergisi tutarının Orta Vadeli Programda ilgili yıl için belirlenen nominal ekonomik büyüme tahmini oranında arttırılmasıyla bulunan tutarın çıkarılmasından sonra kalan tutarın, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca Türkiye’de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaba, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın red ve iade edilmesi, Özel hesaba aktarılan bu tutarın, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca yatırım ve işletme

giderleri olarak kullanılması ve yatırım ve işletme giderleri oranına dâhil edilmesi konularında düzenleme yapılmaktadır.

Anayasanın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti; Anayasa Mahkemesinin birçok kararında da açıklandığı üzere; eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, Anayasa'nın ve yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğu bilincinde olan devlettir.

Hukuk devleti olmanın gereği "adaletli hukuk düzeninin kurulması ve bunun sürdürülmesi" olup, bu bağlamda devlet yönetiminde keyfiliğin değil, hukuk kurallarının egemen olmasıdır.

Anayasa'nın 2. maddesinde "demokratik devlet" ilkesine yer verilmiş; 6. maddesinde egemenliğin Anayasanın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanılacağı, hiçbir kimse ve organın kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağı belirtilmiş ve 87. maddesinde ise "bütçe hakkı"nın Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu hüküm altına alınmıştır.

Anayasa, siyasal iktidarın yapısını, işleyişini, siyasal kurumların statülerini, görev ve yetkilerini belirleyen, vatandaşların hak ve özgürlüklerini tespit eden ve bunların hukuki güvencelerini içeren bir "*Toplum Sözleşmesidir*". Kişilerin hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınabilmesi için yasama ve yürütme organlarının yetkilerinin sınırlanması ihtiyacı sadece temel hak ve özgürlükler alanında değil, kamu harcamalarına ilişkin düzenlemeler alanında da gerekli olup, bu bağlamda çeşitli kurallar anayasalarda yer alır. Demokrasilerde kamu harcamalarının büyüklüğü ve kapsamı ile bu harcamaların yapılabilmesi için vatandaşlara getirilecek yükümlülükler halk karar verir ki buna "**Bütçe Hakkı**" denilmektedir. Halk sahip olduğu ve sahip olmak üzere yüzyıllarca mücadele ettiği "Bütçe Hakkı"nı seçtiği temsilcileri aracılığıyla kullanır.

Kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanım meşruiyeti, parlamentoların varlık sebebiyle özdeş tutulan ulusal egemenliğin bütçe hakkına dayanır. Bütçe hakkı, dünya tarihinde demokrasi için vazgeçilmez bir kurum olarak çetin mücadelelerin ürünüdür. Öncelikle vergi toplanması temsil yeteneği sınırlı çevrelerin iznine tabi tutulmuştur.

Daha sonra harcamaların yapılması temsil yeteneği kısmen güçlenen zeminlerce izne tabi kılınmış ve nihayet gelir ve harcamaların birlikte bütçe olarak her yıl için izin ve onaya tabi tutulması ve gerçekleşmelerin denetimi suretiyle bütçe hakkı bugünkü çehresine kavuşmuştur. 19-20. yüzyılın ilk yarısında bütçe hakkı hem birçok bütçe ilkesinin (önceden izin ilkesi, yıllık olma ilkesi, bütçe birliği ilkesi, genellik ilkesi, gelir ve giderlerin gayrisafiliiği ilkesi) oluşması ve yerleşmesiyle güçlenmiş, hem de tedrici olarak diğer devletlerce de bütçe hakkı benimsenen evrensel bir değer haline gelmiştir. Her ülke, kendi tarihsel koşulları içinde bütçe hakkının kurumsallaşma sürecine farklı bir uyarlanma deneyimi yaşamıştır.

Çağdaş demokrasilerde hükümetler politika önceliklerini amaç ve hedefler seti, kaynak-harcama yapısı, uygulama adımları ve benzeri açılardan ortaya koyarak Parlamenteoya sunarlar ve Parlamentodan izin/onay isterler. İlgili dönemin sonunda Milletin Meclisince döneme ilişkin gerçekleşmeler ve yürütölen faaliyetler, bütçenin amaç ve hedeflerine ulaşma derecesi açısından değerlendirilir. Böylece, hükümetin performansı; bütçenin amaç ve hedefleri ile gerçekleşmeler arasındaki açıklık ve meydana gelen sapmalar üzerinden müzakere edilir ve hesap verme sorumluluğu çerçevesinde hükümetten hesap sorulur.

Ölkemizde 1982 Anayasası'nın 87, ve 161,. maddelerinde Bütçe Hakkı çeşitli yönleri ile hüküm altına alınmıştır. Bu anayasal normlar, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu gibi kod düzenlemelerle somut ve uygulanabilir kılınmıştır. Bütçe hakkı, vergi ve benzeri gelirlerle kamu harcamalarının çeşit ve miktarını belirleme ve onaylama hakkıdır. Bu hak, demokratik parlamenter yönetim sistemini benimsemiş olan ölkelerde, halk tarafından seçölen temsilcilerden oluşun ve en yetkili organ olan yasama organına ait bulunmaktadır. Anayasa'nın 87 ve 161 maddelerine göre bütçe hakkı TBMM'nindir. Bütçe, yürütmenin Meclise karşı temel sorumluluk mekanizmasıdır

5018 sayılı Kanun, benzer dünya örneklerinde olduğu gibi bütçe hakkının kullanılmasında TBMM'nin konumunu güçlendirmiş, getirdiği yeni mali yönetim sistemi düzenlemeleri ile Bütçe Hakkının daha etkin kullanımının alt yapısını oluşturmuştur.

Anayasa Mahkemesi'nin çeşitli kararlarında da belirtildiği üzere, *“Yasama organının, halk adına kamu gelirlerini toplama ve yine halk adına bu gelirleri harcama konusunda yürütme organına sınırlarını belirleyerek yetki vermesi ve sonuçlarını denetlemesine bütçe hakkı denilmektedir. (...) Bu hak, demokratik parlamenter*

yönetim sistemini benimsemiş olan ülkelerde, halk tarafından seçilen temsilcilerden oluşan ve en yetkili organ olan yasama organına ait bulunmaktadır. (...) Bütçe yapısının fonksiyonunu ifa edebilmesi, temel bütçe ilkelerine uyulması ile mümkün olmaktadır. Bütçe ilkeleri; bütçenin hazırlanması, görüşülüp onaylanması, uygulanması ve denetlenmesi ile ilgili olarak göz önünde bulundurulması gereken kuralları ifade eder. Bu ilkeler, devlet bütçelerinin temel özellikleri ve amaçlarının gerçekleşmesi için uygulanması zorunlu olan ulusal ve uluslararası alanda kabul görmüş klasik maliye biliminin ilkeleridir.” (Bkz. Anayasa Mahkemesi'nin 30.12.2010 günlü ve E.2008/84, K.2010/121 sayılı ve 27.12.2012 günlü ve E.2012/102, K.2012/207 sayılı kararları).

Anayasa'nın "Bütçe ve Kesin Hesap" başlıklı 161. maddesinde; *Kamu idarelerinin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır. Malî yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir.*" hükmü yer almaktadır.

Anayasa'nın bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin göndermede bulunduğu kanun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'dur. 5018 sayılı Kanun bütçe ile ilgili kanun değil, bütçenin hazırlanma, uygulanma ve kontrolünde tabi olduğu kanundur. Dolayısı ile bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünün 5018 sayılı Kanuna uygun olması, Anayasal bir zorunluluktur.

Bu hüküm çerçevesinde çıkarılan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun bütçe ilkelerini düzenleyen 13. maddesinin (g) bendinde ise " Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır." denilmek suretiyle "bütçenin genelliği ilkesi" ve kamu gelirlerinin belli bir kamu hizmetine ayrılmaması "ademî tahsis ilkesi" esas alınmıştır.

Buna göre kamu gelirlerinin tamamı devlet hazinesinde toplanarak, kamu hizmetlerinde öncelik sırasına göre kamu gideri olarak harcanacaktır. Böylece bütçe disiplini ve denetimi daha etkin bir şekilde sağlanacaktır.

Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından içinde bulunulan yılın ilgili ayında beyan edilip ödenen katma değer vergisi tutarından, bir önceki yılın aynı ayında beyan edilip ödenmiş olan katma değer vergisi tutarının Orta Vadeli Programda ilgili yıl için

belirlenen nominal ekonomik büyüme tahmini oranında arttırılmasıyla bulunan tutarın çıkarılmasından sonra kalan tutarın, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca Türkiye’de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaba aktarılması, özel hesaba aktarılan bu tutarın, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca yatırım ve işletme giderleri olarak kullanılması, Anayasa’nın 161. maddesinde öngörülen bütçenin hazırlanması ve uygulanması ilkeleri ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda düzenlenen “bütçenin genelliği ve ademî tahsis ilkelerine” de aykırıdır.

Bu nedenle teklifin 15. Maddesi Anayasa’nın 2., 87 ve 161. maddelerine açık aykırılık oluşturmaktadır.

Teklifin 15. Maddesi ile getirilen düzenlemeler hakkında Anayasanın yukarıda belirtilen ilgili maddelerine aykırılık yönündeki iddiamız komisyon görüşmeleri sırasında ileri sürülmüş, ancak bu durum dikkate alınmayarak iç tüzük gereği gereken işlem yapılmamıştır

Oysa Meclis İç Tüzüğü’nün 38. maddesi “ Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler. Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder. “hükümünü taşımakta olup bu sorun bu madde uyarınca çözüme bağlanmadan tasarı görüşmelerine geçilemez.

Buna karşın Anayasa’ya aykırılık iddiası karara bağlanmadan görüşmelere geçilmesi İçtüzüğe aykırıdır.

2. Birbiriyle ilgili olmayan ve 12 ayrı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnameleri ilgilendiren düzenlemelere aynı teklifte yer verilerek bunu da genel kurulda Temel Yasa olarak görüşme alışkanlığı yaratılması iç tüzük aykırılığı olarak görülmektedir.

T.B.M.M.’nin geçmiş yasama dönemlerinde içeriğinde birbiriyle hiçbir ilişki bulunmayan çok sayıda kanunda değişiklik yapılmasını öngören ve "Torba Kanun" olarak adlandırılan kanun tasarıları ve tekliflerinin gündeme getirilerek aceleyle yasalaştırılması yöntemi bir alışkanlık haline getirilmiş bulunmakta idi. Söz konusu “torba yasalar”, “torba kanun teklifleri” aynı zamanda İçtüzüğü’nün 91. maddesi uyarınca da temel kanun olarak görüşülmek üzere genel kurula indirilip iktidar partisi tarafından yasalaştırılmıştır.

Bu alışkanlığın Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeni 27. Yasama döneminde de sürdürüleceği gözlenmektedir. 11 adet Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamenin değişiklik maddelerinde ilave ve değişiklik getiren İstanbul Milletvekili ve Ak Parti Grup Başkan Vekili Mehmet MUŞ ve Rize Milletvekili Osman Aşkın BAK tarafından verilmiş bulunan "Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi de geçmiş dönemde benzerine rastlanan özellikleri taşımaktadır.

Geçmiş dönemlerde kötü bir alışkanlık olarak değerlendirdiğimiz bu türden kanun hazırlama ve yapma tekniği, hem torba kanun teklif ve tasarılarında ele alınan konuların yürürlükteki mevzuatla uyumu açısından ciddi sorunlar yaratmış, hem de bu kanunların uygulanması aşamasında daha önceden öngörülemeyen sıkıntıların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda, TBMM'den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenerek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmuştur.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, bazı sektörlerde iş ve işleyiş kurallarını, piyasa oluşumunu, bütçe dengesini, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyen bu nitelikteki düzenlemelerin, torba kanun yöntemiyle yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir.

Bu yöntemle, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının kanunların hazırlık aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılabilmesine ve tartışılabilmesine sebebiyet verilmiştir. Bu durumda aynı zamanda kanun teklif ve tasarıları, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM'ye sunulmuş, dolayısıyla söz konusu kanun değişikliklerinin yasal bir gereklilik olan bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yükü hesaplanamamış ve bu çerçevede bütçe dengesinin bozulması ve dolayısıyla da ülke ekonomisinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olunmuştur.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik "Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri" başlıklı 14'üncü maddesi, Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak

kanun tekliflerinin getireceği malî yükün, orta vadeli program ve mali plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanıp tekliflere eklenmesi ve sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

Söz konusu teklifin görüşülmesi esnasında tüm maddelerle ilgili herhangi bir detaylı herhangi bir mali yük tablosu komisyon üyelerinin dikkatine sunulmamıştır.

5018 sayılı Kanununun 14 üncü maddesinde açıklanan hesaplamalar kanun tekliflerinin ve komisyonlarda görüşülmesine başlanılması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren torba kanun tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülmesi yerine esas komisyon sıfatıyla sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve esastan ilgili oldukları halde tali komisyon olarak belirlenen diğer komisyonlarda görüşülmemesi ve görüş bildirilmemesi, yasama faaliyetlerinin etkisizleştirilmesine yol açmaktadır.

Teklifte yer alan madde metinlerinden her biri ayrı ihtisas komisyonunun çalışma alanına giren, detaylarıyla uzun uzun görüşülüp tartışılması gereken düzenleme konularıdır.

Söz konusu teklif 02.02.2018 tarihinde TBMM. Başkanlığına sunulmuş, TBMM. Başkanlığı tarafından da aynı tarihte 02.02.2018 tarihinde Esas Komisyon olarak Bütçe Plan Komisyonuna, tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna sevk edilmiştir, başkaca herhangi bir tali komisyona sevkine gerek duyulmamıştır.

Söz konusu teklifin görüşülmesi sırasında İstanbul Milletvekili Hasan Turan tarafından 19.07.2018 tarihinde T.B.M.M. Başkanlığına sunulmuş bulunan ve 8 maddeden oluşan "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin görüşülmekte olan teklifle birleştirilerek görüşülmesi önerisi kabul edilmiştir. Söz konusu kanun teklifinin sadece bir maddesi¹ İstanbul Milletvekili ve Ak Parti Grup Başkan Vekili Mehmet MUŞ ve Rize Milletvekili Osman Aşkın BAK tarafından verilmiş bulunan "Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinden farklı bulunmaktadır.

¹ Teklifin 2. Maddesi.

Diğer maddeleri söz konusu teklifte yer alan düzenlemelerin aynısıdır. Komisyon görüşmeleri sırasında verilen önergelerle 2 madde ilavesi yapılan teklif metni yürütme ve yürürlük maddeleri dahil 21 maddeye ulaşmıştır.

Komisyonu sevk edildiği sırada 18 maddeden oluşan söz konusu torba kanun teklifinin;

-1, 2, 6, 7, 10. maddelerinin Milli Savunma Komisyonunda,

-3, 4, 5, 11, 12, 13, 19. maddelerinin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda,

-8, 14, 15, 16, 17, 18. maddelerinin Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda,

-9. maddesinin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda,
asıl komisyon sıfatıyla görüşülmesi gerekmekte idi.

TBMM İçtüzüğü'nün 23 üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denirken, yine İçtüzüğü'nün 34 üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen tasarı veya teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak tasarı veya teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen tasarı veya teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, tasarı veya teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir tasarı veya teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o tasarı veya teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir.

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tasarı ve tekliflerin ilgili komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate

alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de ıçtüzükle uygun olacaktır.

23.07.2018 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonunun gündemine alınarak görüşülen yaklaşık 12 ayrı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapılmasını öngören yürürlük ve yürütme dahil 21 maddeden oluşan söz konusu kanun teklifinin;

- 1 ve 2. maddeleri 21.06.1927 tarihli 1111 sayılı Askerlik Kanununda,
 - 3. maddesi, 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda,
 - 4. maddesi, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda,
 - 5. maddesi, 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları İle Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanununda,
 - 6 ve 7. Maddeleri, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda,
 - 8. maddesi, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda,
 - 9. Maddesi, 8.6.1994 tarih ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapılması Hakkında Kanunda,
 - 10. maddesi, 11/5/2000 tarihli ve 4566 sayılı Harp Okulları Kanununda,
 - 11, 12, 13. maddeleri, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda,
 - 14, 15, 16. maddeleri 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanununda,
 - 17 ve 18. maddeleri 21/2/2008 tarihli ve 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yapılması Hakkında Kanununda,
 - 19. maddesi, 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede
- ek ve değişiklikler yapmaktadır.

Başlangıçta yaklaşık 11 adet Kanun ve Kanun Hükmünde Değişiklik Yapılmasını öngören tasarıdaki yürürlük ve yürütme hariç 16 maddeden oluşan torba yasa teklifinin; 4 maddesi Milli Savunma Bakanlığını, 3 maddesi Çalışma Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığını, 4 maddesi Sağlık Bakanlığını, 5 maddesi Gençlik ve Spor Bakanlığını, 1 maddesi Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığını, 1 maddesi de Yüksek Öğretim Kurumunu ilgilendiren hususlardan oluşmaktadır.

19 adet asıl (yürütme yürürlük maddeleri hariç) maddeden oluşan **"Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi"**nde;

- Bedelli askerlik,
- Türk Silahlı Kuvvetlerine dışardan pilot temini, deniz karakol uçaklarında görev yapan Taktik Koordine ve Seyrüsefer subaylarının yükümlülük süresinin uzatılması,
- Harp Okullarının 2, 3 ve 4. Sınıflarına dışarıdan öğrenci temini,
- Sağlık Bakanlığında çalışan personelin istihdam planlaması,
- Sağlık turizmi kapsamında sağlık kuruluşları arasında işbirliği yapılması,
- Tabip ve diş hekimi emeklilerinin emekli aylıkları,
- Bazı sağlık personelinin ve üniversitelerde çalışan tıp personelinin ek ödeme tavanlarının yükseltilmesi,
- İnsan sağlığı hizmetlerinde çalışan sağlık mesleği mensupları için, bir yıllık çalışmalarına 60 gün fiili hizmet süresi zammı uygulanması,
- Uluslararası sağlık hizmetleri alanında sunulan hizmetlerin tanıtımını yapmak, kamu ve özel sektörün sağlık turizmine yönelik faaliyetlerini koordine etmek vb amaçlarla Uluslararası Sağlık Hizmetleri unvanı ile bir anonim şirket (USHAŞ) kurulma esasları,
- Kanal İstanbul ve benzeri su yolu projelerinin 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamına alınması,
- Şans oyunları hasılatından alınan ikramiye paylarının düzenlenmesi,

-Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından içinde bulunulan yılın ilgili ayında beyan edilip ödenen katma değer vergisi tutarının bir bölümünün ilgili kuruluşa red ve iadesi ile bu tutarların yatırım ve işletme giderleri hesabında kullanılma esasları,

konularında çeşitli Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde değişiklik yapan ayrıntılı düzenlemeler yer almıştır.

Birbiriyle ilintisi bulunmayan yaklaşık 12 ayrı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik veya ekleme yaparak mevcut mevcut sistemi değiştiren söz konusu maddelerin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe alt komisyonunda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Komisyonunda görüşülüp kabul edilen ve birbiriyle ilgili bulunmayan 12 adet Kanun ve Kanun Hükmünde Kararname metninde değişiklik 21 maddelik söz konusu teklif, torba yasa teklifi hüviyetindedir. Hukuk literatüründe gerçek bir yasa türüne karşılık gelmeyen son dönemde Türk siyaset ve hukuk dünyasında tartışılan ve "yasama kurnazlığı" suçlamalarıyla tepki toplayan bu yasa türü hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmaktadır.

Çok sayıda Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnamede aynı anda torba yasa mantığıyla ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme yapılmaksızın değişiklik yapılması veya yeni hükümler ihdası hem mevzuatta hem de uygulamada ciddi sorunlara neden olmaktadır. Bu durum T.B.M.M. nin 27 döneminin ilk yasa teklifi açısından da benzeri sakıncaları içermektedir.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temelinde dayalı yasa yapma mantığı, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "torba yasa"daki bazı hükümler bir önceki "torba yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Torba yasalar içeriklerinin ilk bakışta ve kolayca anlaşılabilmesi, meclis komisyonlarında ve genel kurulda yapılan içtüzüğe aykırı eklemelerle metinlerinin her aşamada kalabalıklaşması ve bu eklemelerin yarattığı karmaşanın da Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalması gibi nedenlerle hukuk tekniği açısından eleştirilmekte, TBMM'nin yasama etkinliğinde önemli bir sınırlama ve anayasal denetimsizlik hali yarattıkları savunulmaktadır.

Bu torba kanun teklifi de birbirinden farklı ve farklı Komisyonların görev alanına giren hükümleri içermektedir. Öte yandan, bu kanun teklifinin komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

İktidarın torba yasa teklifi hususundaki ısrarı ve aceleciliğinin nedeni tarafımızca anlaşılmamaktadır. Biri biriyle ilintisi bulunmayan yaklaşık 12 ayrı Kanunda mevcut hükümlerde ve sistemde büyük boyutlu değişiklikler yapan söz konusu maddelerin adına "torba yasa" adı verilen bir yöntemle acele ile yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz. Meri mevzuatta yapılacak değişikliklerin bir torba yasa mantığıyla değil, sorunların ve yapılan düzenlemelerin tüm ayrıntısıyla değerlendirildiği, konu ile ilgili tüm ihtisas komisyonlarının devrede olduğu bir yasama çalışmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Ayrıca bu yasama döneminde de daha önceki yasama dönemlerinde diğer torba yasa görüşmelerinde gerçekleştiği üzere, torba yasaların Meclis İçtüzüğü'nün 91'nci maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artıracak ve yasama faaliyetinin kalitesini esastan etkileyeceği, yeni yasama dönemine kötü bir örnekle başlangıç teşkil etmesi nedeniyle doğru bulmuyoruz.

"Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi" denilen ve rejim değişikliği görüntüsü veren yeni sistemin ilk Plan ve Bütçe Komisyonu toplantısı henüz iç tüzükte Anayasa'ya paralel değişiklikler yapılmadan gerçekleştirilmiştir. İktidar yetkilileri ve sözcüleri her fırsatta kamuoyuna yeni sistemin güçler ayrılığı prensibini güçlendireceği, yeni sistemde yürütme erkinin yasamayı tamamen bağımsız kılacağı, hatta bakanların Meclis'e dahi gitmeyerek kanun yapma çalışmalarında milletvekillerini son derece özgür kılacakları mesajını vermişlerdir. Ancak Plan ve Bütçe Komisyonu'nun ilk toplantısına farklı bakanlıkların hazırladığının inkar edilmediği ve üstelikte torba niteliği olan bir sözde teklifle gelinmesi tüm bu vaatlerin aslında bir kandırmacadan ibaret olduğunu ortaya koymuştur. Üstelik bu durum basit bir kandırmaca olmayıp aynı zamanda demokrasinin ve yeni olduğu iddia edilen sistemin de inkarı olmuştur. Çünkü torba kanun bilindiği gibi farklı bakanlıkların ihtiyacı olan düzenlemelere imkan veren ancak yasa yapma usulünü zaafiyete uğratan deyim yerinde ise korsan bir düzenleme niteliğindedir.

Getirilen torba kanun teklifi ile ve aynı konuda verilen bazı maddeleri ve gerekçeleri tıpatıp aynı ancak tek bir maddesi farklı başka bir teklifle de torba teklife ilave yapılmıştır. Bu şekilde "Bedelli Askerlik" dolayısıyla oluşan kamuoyu fırsat bilinerek aciliyeti olmayan bir çok konu da gerektiği gibi görüşülmeden komisyondan geçirilmiştir. Teklif sonuç olarak 21 maddeye ulaşmış ve sağlıktan, Kanal İstanbul'a, şans oyunlarından TSK'ya pilot alımına kadar birçok konu torba teklife girmiştir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasada öngörülen olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, yeni sistemin gerektirdiği iç tüzük değişikliklerini gerçekleştirilmeden, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan torba kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek

suretiyle yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı olduğu kanaatiyle "Torba Kanun Teklifinin" bütününe karşıyız.

3. Kanun teklifinin maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

Teklifin maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize aşağıda yer verilmiştir.

3.1 Teklifin 1 ve 2 maddeleriyle ilgili değerlendirme:

Teklifin 1.maddesiyle;

1111 sayılı Askerlik Kanununda değişiklik yapılarak yurtdışında oturma veya çalışma imine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunan ve askerlik hizmeti yükümlülüğüne tabi olanların, durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı buldukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları, 2.000 avro veya karşılığı kadar yabancı ülke parasını ödemeleri ve Milli Savunma Bakanlığınca verilecek uzaktan eğitimi almaları hâlinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları öngörülmektedir.

Teklifin 2. maddesiyle; 1111 sayılı Askerlik Kanununda değişiklik yapılarak 31 Aralık 1993 tarihinden (bu tarih dahil) önce doğan yükümlülerin, bedel ödemek ve 21² günlük temel askerlik eğitimine tabi tutulmak suretiyle askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları, haklarında saklı, yoklama kaçağı ve bakayadan dolayı idari ve adli soruşturma ve kovuşturma yapılmaması ve başlatılmış olanların ise sona erdirilmesi öngörülmektedir. Bu uygulama ile elde edilecek tutar bütçeye gelir kaydedilecek ve bu tutarlar karşılığında Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine ödenek eklenmek suretiyle savunma sanayii destekleme fonuna aktarılacaktır.

Bedelli askerlik, konusu torba teklife gerekçe olan ve kamuoyunun çok güçlü beklentisi olan bir alandır. Daha öncede belirttiğimiz üzere bedelli askerlik bahane edilerek bir çok acil olmayan konu komisyonda 14 saatlik kesintisiz bir günlük bir mesai sonunda Plan ve Bütçe Komisyonunda ve diğer ilgili komisyonlarda yeterince tartışılmasına imkan verilmeden Genel Kurul'a gönderilmiştir.

Bedelli Askerliğe oluşan veya oluşturulan bu çok güçlü kamuoyu talebinden sonra karşı çıkmak mümkün değildir. CHP, Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri olarak bizde bedelli askerlik teklifini destekliyoruz. Ancak, bedelli askerlik beklentisi oluşturularak Türk Milletinin askerlikle ilgili yüce, kutsal ve gerçekten imrenilen değer algısının yok ediliyor olmasını da üzüntü ile karşılıyoruz.

² Söz konusu süre teklifte 28 gün olarak yer almasına karşın önerge ile 21 güne düşürülmüştür.

Bedelli askerlik bekleyen yaklaşık 5.5 milyon gencin bulunduğu ifade edilmesi dahi büyük bir toplumsal, sosyal ve askerî problemin göstergesidir. Yapılan yasa teklifi ile getirilen sınırlamalar sonucu bedelli kapsamına girecek sayının **1 milyon 324 bin** civarında olacağı teklif sahiplerince ifade edilmiştir. Geçmişteki uygulamalardan elde edilen sonuçlar dikkate alındığında, yaklaşık olarak **1/3 oranında** başvuru olabileceği ve bunun da takriben **400 bin** dolayında bir müracaata tekabül edeceği beklenmektedir.

Bu basit tespit bile, geriye kalan yaklaşık **5 milyon** rakamının, sorunun varlığını devam ettireceği ve bir yılın sonunda da aynı rakamlara geri döneceğinin açık işaretidir. Gerçekte sorun çözülmemekte, palyatif ve günlük siyasi mülahazalarla toplumsal ve kurumsal beklentiler geçiştirilmeye çalışılmaktadır. Sorun sistem ile ilgilidir ve her şeyden öncede siyasi bir içeriğe bürünmüştür. Mevcut sistem ve süreçlerin sorgulanarak askerî, siyasi, sosyal ve kültürel değişimi de kapsayacak şekilde köklü bir yeniden yapılanmayı zorunlu kılmaktadır. Türk ordusunun teşkilat yapısının reorganizasyonu ile asker alma sisteminin süratle yenilenmesi, stratejik mahiyetlidir. Teşkilatın reorganizasyonu konusundaki düşüncelerle beraber ele alınmalıdır. Asker alma sistemi ile ilgili hususlar, özellikle Soğuk Savaş sonrası (1991) ve terörle mücadele döneminde daha çok günlük politikanın konusu haline getirilerek, istismar edilmiştir. Hamasete dayalı hoş, fakat boş sözlerle bu problem birdenbire ve kolayca halledilemez. Türk askerî kültürünün tarihî değerleri ve dayanaklarıyla uyumlu, her şeyden önce adil ve çağdaş bir sistemin zaman kaybedilmeden hayata geçirilmesi mutlak bir zarurettir. **Asker kaynağı ve asker alma sistemi bakımından Türk ordusu ne Batı'ya ne Doğu'ya ne de başka bir yere öykünmeden kendine özgü nitelikler taşıyan yaratıcı bir sistemi yeniden diriltmelidir. Aksi hâlde, günümüzün ve geleceğin tehditleri ile mücadelede başarı şansını yakalaması oldukça zorlaşacak, belki de imkânsızlaşacaktır. Bu durumun varlığı ülke ve devlet için potansiyel bir tehdit kaynağıdır.**

Bahse konu askerlik teklifinin ilgili bölümleri son derece sınırlı, sığ beklentileri karşılamaya dönük ve aceleyle hazırlanmıştır. Hem toplumsal hem de TSK'ya ait askerlik sistemi ile ilgili problemlere çözüm getirmekten çok uzaktır. Yapılması gereken, torba yasa gibi hazırlığı ve kapsamı son derece yüzeysel tedbirlerle kronik sorunlara çözüm getirilemeyeceğini anlayarak, kapsamlı ve bu konuda yetkin çalışma gruplarıyla problemin bilimsel ve akılcı yöntemlerle ele alınmasıdır.

Bahse konu teklif ile birikimin engellenmesi amacıyla; 31 Aralık 1993 tarihinden önce doğan yükümlülerin, bedel ödemek (15.000 Türk Lirası) ve 21 günlük temel askerlik eğitimine tabi tutulmak suretiyle askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları hedeflenmektedir. Önceki uygulamalardan farklı olan ise, kısa süreli eğitim ile yurtdışında oturma ve çalışma iznine sahip olanların 2000 avro veya karşılığı kadar yabancı ülke parası ödemekle birlikte Millî Savunma Bakanlığınca verilecek uzaktan

eğitimi almaları hâlinde muvazzaflık askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılmaları hususudur.

Dövizli askerlikteki uzaktan eğitim ve bedelli askerlikteki 21 günlük temel askerlik eğitiminin ne olduğu, nasıl uygulanacağı konularında yapılan açıklamalar Grubumuzu asla tatmin etmemiştir. Her iki kavram konusunda da henüz içerik yönünden hazırlık yapılmamış olması konunun ne kadar acele olarak TBMM gündemine getirildiğinin göstergesidir.

Diğer yandan, 31 Aralık 1993'ten önce doğanlar yerine 31 Aralık 1994 tarihin esas alınması durumunda ilave 307 bin kişilik bir kitle ve yararlanacak 50 bin kişilik bir ilave genç kitlesi söz konusu olduğu halde iktidar "Bir yerde kesmemiz gerekiyor" gerekçesi ile bu genişletmeyi kabul etmemiştir. Halbuki bu durum en kısa zamanda yeni bir bedelli askerlik beklentisi doğuracaktır.

Gerek Komisyonda 28 günden 21 güne düşürülen temel eğitim, gerekse süresi belirsiz uzaktan eğitim, son derece gerçeklerden uzak, belirsiz ve genel geçer adımlardır. Bunların telaffuz edilmesi bile askerlik sistemi adına bir külfettir. TSK'nın kurumsal etkinliğine olumlu katkısı, götürüsünden katbekat daha fazladır. Bu durum mükellefler için de aynı mahiyette olumsuz etki sağlayacaktır.

Bu teklif maalesef toplumun taleplerini veya TSK'nın ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olmaktan ziyade bozulan bütçe dengelerini onarma amaçlıdır.

Teklifin 2. maddesinde yer alan zorunlu 28 günlük temel askerlik süresinin madde metninden çıkartılması, bu madde hükümlerinden yararlananların temel askerlik eğitimi süresince bunların çalıştıkları yerlerde askerlik hizmeti için görevlerinden ayrılmaları dolayısıyla görevlerine son verilememesi ve işlerinden çıkartılmamasının sağlanması ve bedelli askerlikten sağlanan tutarların % 5'nin şehit aileleri, dul ve yetimlerine harcanması geriye kalan tutarların Savunma Sanayi Fonuna tamamen aktarılması ve bütçe açıklarının finansmanında kullanılmaması amacıyla komisyonda tarafımızca verilen önergeler kabul edilmemiştir.

Bedelli askerlik konusunun Türk Silahlı Kuvvetlerinin gereksinimleri de dikkate alınarak kamuoyunda oluşan görüşler ve konsensüs dikkate alınarak tüm detaylarıyla birlikte ilgili ihtisas komisyonunda görüşülerek ülke gündeminden artık çıkacak şekilde, kesin, adil, eşitlikçi, toplum değerlerine uygun bir çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

3.2 Teklifin 4. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 4. maddesiyle Tabip ve diğer hekim emeklilerinin emekli aylıkları, aldıkları eğitimlerle ve yürüttükleri hizmetle mütenasip olmaktan uzaklığı ve muadillerinin çok gerisinde olduğu dikkate alınarak, bunların emeklilerine, emekli aylıklarına ilaveten ek bir ödeme yapılması öngören bir düzenleme yapılmaktadır. Söz konusu düzenleme tarafımızca da yerinde bulunmasına karşın sağlık sektöründe hizmet sunumunun

bütünlüğü dikkate alınarak bu düzenlemenin tüm sağlık sektöründeki çalışanlara unvan ayırımı gözetmeksizin verilmesinin sağlanması yönünde tarafımızca verilen önerge kabul görmemiştir.

3.3 Teklifin 3, 5. ve 8. maddelerinin değerlendirilmesi:

Teklifin 3. maddesiyle; 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda değişiklik yapılarak, Sağlık Bakanlığına birden fazla sağlık kurum ve kuruluşunda çalışmada istihdam planlaması yetkisi verilmekte, sağlık turizminin teşviki amacıyla tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar tarafından verilen sağlık hizmetleri için bütçeleri ayrı olmak şartıyla sağlık kuruluşları arasında işbirliği yapılmasına ve belirtilen personelin esnek çalışabilmesine ve bunlara özel ücret ödenmesine olanak tanıyan düzenleme yapılmaktadır.

Teklifin 5. maddesiyle 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları İle Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanununda değişiklik yapılarak özellikle tıbbi hizmetlerde hizmet arzı kapasitesinin artırılması ve gittikçe daha fazla beceri ve eğitim gerektiren bu işleri yapabilen tabipler için ek ödeme tavanları esnetilmekte, ayrıca uluslararası sağlık hizmetlerinin kamu sağlık kuruluşlarında verilmesini teşvik etmek amacıyla başta tabipler olmak üzere sağlık çalışanlarının iş yükü ve iş gücünü dikkate alınarak motivasyonlarını yükseltmek için ilave ek ödeme yapılmasını sağlayan düzenlemeler getirilmektedir.

Teklifin 8. maddesiyle 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinde değişiklik yapılarak yukarıdaki maddelerde belirtilen maddelerin benzeri düzenlemeler tabip öğretim elemanları için yapılmaktadır.

Sağlık sektöründe önemli istihdam hareketliliğine ve bu sektörde yaratılan hasılatın paylaşımını düzenleyecek olan teklifin bu maddelerin sağlık sektörünün ekip çalışması olduğu gerçeği dikkate alınarak tüm sağlık emekçileri açısından sivil toplum kuruluşlarının da görüşlerinin alınarak, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda tüm boyutlarıyla etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz

3.4 Teklifin 6 ve 7. maddelerinin değerlendirilmesi:

Teklifin 6. Maddesiyle 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14/A maddesinde değişiklik yapılarak dış kaynaktan temin edilecek pilot ve pilot adaylarına ilişkin usul ve esaslar yeniden belirlenmekte Türk Silahlı Kuvvetlerinin pilot açığının giderilmesine yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. Komisyon görüşmeleri sırasında Türk Silahlı Kuvvetlerinin toplam 700 subay pilot açığı bulunduğu, tüm havacılık sektörünün de 2000 civarında pilota ihtiyaç duyduğu ifade edilmiştir. Türk Silahlı

Kuvvetlerinde son dönemde ortaya çıkan subay pilot açığının sistematik bir personel planlaması eksikliğinden mi yoksa son dönemlerde OHAL kararlarıyla görevlerine son verilen askeri personel sayısının fazlalığından mı kaynaklandığı konusundaki sorulara komisyon görüşmeleri sırasında tatmin edici yanıtlar verilmemiştir.

Teklifin 7. Maddesiyle de 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 113 üncü maddesinde düzenleme yapılarak deniz karakol uçaklarında görev yapan Taktik Koordine ve Seyrüsefer subaylarının yükümlülük süresinin uzatılması amaçlanmaktadır. Komisyondaki açıklamalardan bu konuda da personel açığının olduğu anlaşılmıştır.

Bu nedenlerle teklifin 6 ve 7. maddelerinin Türk Silahlı Kuvvetlerinin, Hava Kuvvetlerinin hatta havacılık sektörünün yetişkin eleman ihtiyacı dikkate alınarak teklifin bu maddesinin Milli Savunma ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm komisyonlarında tüm boyutlarıyla etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.5 Teklifin 9. Maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle, 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde değişiklik yapılarak "denizleri, gölleri, nehirleri birbirine bağlayarak gemilerin seyrüseferine imkân veren su yolu işlevi görecektir kanal veya benzeri altyapı tesisleri, lojistik faaliyet alanları, raylı ulaşım sistemleri ile bunların bakım, onarım, işletme, manevra, geceleme gibi ihtiyaçların karşılanacağı alan ve tesisleri," ibaresi söz konusu maddeye eklenerek Kanal İstanbul gibi su yolu projelerin yap - işlet - devret modeli ile hayata geçirilebilmesi için düzenleme yapılmaktadır.

Söz konusu madde İstanbul Milletvekili Hasan TURAN tarafından 19.07.2018 tarihinde T.B.M.M. Başkanlığına sunulmuş bulunan ve 8 maddeden oluşan "Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi"nin görüşülmekte olan teklifle birleştirilerek görüşülmesi önerisinin komisyonda kabul edilmesi üzerine bu teklife eklenmiş bulunmaktadır. İstanbul Milletvekili Hasan TURAN kanun teklifinin sadece bir maddesi³ İstanbul Milletvekili ve Ak Parti Grup Başkan Vekili Mehmet MUŞ ve Rize Milletvekili Osman Aşkın BAK tarafından verilmiş bulunan "Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinden farklı bulunmaktadır. Diğer maddeleri söz konusu teklifte yer alan düzenlemelerin aynısıdır.

³ Teklifin 2. Maddesi.

İstanbul Milletvekili Hasan TURAN tarafından verilen teklifin sadece 2. maddeyi içermesi durumunda bu teklifin Plan ve Bütçe Komisyonu yerine Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda müstakil bir teklif olarak değerlendirilip yasama sürecine dahil etmesi gerekmekte idi. 27. dönemin ilk komisyon çalışmasında bu tür bir siyasi kurnazlıkla karşılaşmak grubumuzca uygun bulunmamaktadır.

Ayrıca henüz finansal fizibilitesi yapılmamış, çevreye, ekolojije , doğal hayata, sosyal yaşama etkileri açısından detaylı çalışması yapılmamış bulunan kamuoyunda "kanal projesi" olarak adlandırılan projenin KÖİ (Kamu Özel İşbirliği) modeli çerçevesinde gerçekleştirilmesinin de sakıncaları bulunmaktadır. Bu nedenle söz konusu projenin aceleyle 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun kapsamına alınmasını doğru bulmamaktayız.

Kamu yatırımlarının dünyanın hemen bütün ülkelerinde bütçe olanakları ile yapılması esastır. Kamu yatırımlarının bütçe dışı yöntemlerle yapılması mali disipline ve bütçe prensiplerine aykırı kabul edilmektedir. Ülkemizde ilk olarak enerji ve ulaştırma alanlarında uygulamaya konulan kamu-özel işbirliği modellerinin AKP döneminde eğitim ve sağlığı da kapsayarak giderek yaygınlaştığı ve mali portresinin yükseldiği gözlenmektedir.

Bu durumun temel nedeni, geçmişte kamunun yaptığı fiziki ve sosyal altyapı yatırımlarının kamu-özel işbirliği (KOİ) modeliyle gittikçe artan bir biçimde özel sektöre devredilmesidir. Özellikle fiziki ve sosyal altyapı yatırımlarının kamu yatırım programı çerçevesinde yapılmasının olanakları mevcut olduğu halde kamunun altyapı yatırımlarından hızlı bir biçimde çekildiğini göstermektedir.

Diğer taraftan, kamu altyapı yatırımlarının KOİ modeliyle gittikçe artan bir biçimde özel sektöre yaptırılmaya başlanması, Türkiye ekonomisinin makroekonomik dengeleri ve orta-uzun dönem büyüme potansiyelleri açısından da ciddi problemler ortaya çıkarmaktadır. Özel sektörün esas itibarıyla "dış ticarete konu olan sektörler" dediğimiz üretim ve ihracatı artıracak imalat sanayi sektörlerinde yoğunlaşması beklenirken, ülkemizde kamunun altyapı yatırımlarından çekilmesi sonucu bu alana özel sektörün girmesi ciddi bir zafiyet oluşturmaktadır. Bu açıdan da kamunun kendi asli görevine dönmesine ve özel sektörün kamu sektörü ile bir ikame ilişkisi içinde değil, tamamlayıcılık ilişkisi içinde çalışmasına ihtiyaç vardır.

Öte yandan, AKP döneminde yap-işlet, yap-işlet-devret ve yap-kirala yöntemlerinin uygulandığı kamu-özel işbirliği modelinin kullanımının, ilgili kanunda da

yer alan, ileri teknoloji gerektiren veya hizmetin istisnai özelliklerinden kaynaklanan tercihlerin çok ötesine taşındığı ve adeta belli sermaye gruplarına kaynak aktarım mekanizmaları olarak kullanıldığı görülmektedir

Türkiye ekonomisinin bütçe açıkları verdiği hepimizin malumudur. Bu çerçevede, söz konusu altyapı yatırımlarının KOİ modeli yerine bizzat kamu tarafından yapılması doğal olarak bütçe açığını artıracak ve bu kapsamda Hazine daha fazla borçlanacaktır. Bununla birlikte, özellikle dış borçlar açısından, Hazinenin bizzat borçlanması ile KOİ modeli çerçevesinde özel sektör tarafından borçlanılmasının getireceği yükün ülke ekonomisi açısından karşılaştırılması uygun olacaktır. Hazinenin daha düşük faizlerle ve daha uzun vadelerle borçlanma imkânlarına sahip olduğu düşünüldüğünde bu konu büyük önem kazanmaktadır.

Diğer taraftan, kamu-özel işbirliği modeli ile yapılan yatırımlar geleceğe yönelik bir koşullu hükümlülük yaratmaktadır. Bu koşullu yükümlülük, KOİ modeli ile yapılan yatırımlar için sözleşmelere konulan Hazine garantisi imkânı ile ortaya çıkmış bulunmaktadır. Diğer bir ifadeyle, KOİ modeli ile yapılan yatırımlarda, işletme veya kira süresi içinde bazı koşullar oluştuğu zaman, özel sektör dış borcu Hazine tarafından yüklenilecektir. Bu durumun Türk mali sistemi üzerinde ciddi bir mali risk yaratacağı açıktır. Böyle bir durumda hazinenin borcu-üştlenmesi ve kamu borcunun artabilecek olması nedeniyle hazinenin riski yükselecektir.

Diğer bir deyişle, ülkemizde giderek yaygın bir biçimde birçok kamu hizmeti alanında uygulanan KOİ modelleri, koşullu yükümlülükler olarak kısa dönemde bütçe açığının düşük görülmesine neden olurken, yükümlülüklerin uzun vadeye yayılmasına yol açmaktadır. .

Bu belirsizliklerin yanı sıra Hazine garantisinin kullanılmasına yol açacak koşulların gerçekleşmesi, borç yönetimi ve kamu finansmanı açısından Orta Vadeli Program, Orta Vadeli Mali Plan ve Merkezi Yönetim Bütçesinin hazırlık safhasında öngörülemeyen ek mali yüklerin doğmasına neden olarak ekonomideki mali disiplini bozucu yönde bir etki yapacaktır.

KOİ modeline ilişkin olarak ortaya çıkan başka bir sorun da, bir yatırımın kamu yatırım programı kapsamında ilgili Bakanlık tarafından yapılmasının maliyetleri ile Yap-İşlet Devret, Yap-İşlet ve Yap-Kirala yöntemlerinden birini kullanarak KOİ modeli

çerçevesinde yüklenici firma tarafından yapılmasının maliyetlerinin karşılaştırmalı olarak görmek mümkün olamamaktadır.

Diğer taraftan, KÖİ modeli, sadece bir yatırım finansman modeli olmayıp, yatırımın gerçekleşmesi sonrasında kamu hizmetinin nasıl ve kimler tarafından sunulacağından, hizmet alanların hizmetlerden ne şekilde ve hangi koşullarda yararlanacağına kadar birçok alanı yeniden şekillendiren bir modeldir. Bu model ile kamu hizmeti sunumunda AKP döneminde hızla yaygınlaşan taşeron çalışma ilişkileri sürecine de hız kazandırılacak ve böylece ‘kamu hizmetlerinin kamu görevlileri eliyle gördürülmesi’ anlayışı ortadan kaldırılacaktır. Bunun sonucunda, çalışanların iş güvencelerinin olmadığı, çalışma koşullarının ve ücretlerin taşeron şirketler tarafından belirleneceği, sürekliliği olmayan, güvencesiz ve sömürüye açık bir çalışma ilişkisi temel kamu hizmeti alanlarında daha da yaygınlaşacaktır.

Bu nedenlerden ötürü bu modelin fayda ve zararlarının bir kez daha gözden geçirilmesinde yarar bulunmaktadır.

Son dönemde Uluslararası kuruluşların hazırlamış olduğu çok uluslu çalışmalara dayanan bazı raporlar, kamu özel işbirliği ile gerçekleştirilen projelerin finansman modelinin kendi içerisinde önemli sakıncalar taşıdığını somut veriler ortaya koymaktadır.

45 ülkeden 146 sivil toplum örgütünün bir araya gelerek hazırladıkları raporda kamu-özel işbirliği (KÖİ) ile yapılan projelerin hem pahalı olduğu, hem yüksek riskli olduğu hem de yolsuzluğu ve kötü karar vermeyi teşvik ettiği tespit edilmektedir.⁴ Özetle bu rapor, birçok uluslararası ve Türkiye deneyiminin de gösterdiği gibi kamu özel iş birliğinin kamu yararına sonuç doğurmadığının altını çizmektedir. Rapor bu tespitler sonucunda kamu özel işbirliği ile proje yapma yönteminin dünyada terkedilmeye başlandığını ortaya koymaktadır.

Kamu özel işbirliği projelerini yıllarca desteklemiş olan Dünya Bankası dahi geçen sene yazdığı bir raporda kamu-özel iş birliğinin özellikle bu üç alanda sorun yaratabileceğinin altını çizmektedir.⁵ Kamu özel işbirliği yerine geleneksel yöntemlerin tercih edilmesi gerektiğini artık çok uluslu şirketler dahi dile getirirken bunca kıt kaynağı olan Türkiye'nin bu yolda ısrar etmesi ve KÖİ'leri teşvik etmeye devam eden düzenlemeleri getirmesi kamu kaynaklarının yanlış kullanılmasına yol açmaktadır.

Kamu özel ortaklığı ve işbirliği modeli ile son dönemde gerçekleştirilen hastane, otoyol, köprü vb projelerle ilgili sözleşmelere dayalı olarak verilen başta asgari ödeme olmak üzere diğer garantilerin devlet hazinesine ve bütçeye yükü konusunda ortaya

⁴ <http://www.eurodad.org/files/pdf/1546822-public-private-partnerships-global-campaign-manifesto-1507748444.pdf>

⁵ Dünya Bankası. 2016. "Benchmarking Public-Private Partnerships Procurement 2017." Dünya Bankası, Washington, DC.

çıkan tablonun gerçek boyutunun kesinleşmemesi nedeniyle ve bu projelerden kaynaklanan yükün ileriki yıllarda ulaşabileceği tutarı ve diğer riskler konusunda gerekli projeksiyon hesaplamaları yapılmadan bu modelde ısrar edilmesini doğru bulmuyoruz.

3.6 Teklifin 10. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 11/5/2000 tarihli ve 4566 sayılı Harp Okulları Kanununa geçici madde eklenmek suretiyle, 2020 yılı sonuna kadar harp okullarının ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarına üniversitelerin ilgili bölümlerinden öğrenci alınabilmesine olanak tanınmaktadır.

Üniversitelerin 2, 3, ve 4. Sınıflarından harp okuluna alınacak öğrencilerin kısa bir eğitim süresinden hemen sonra kıta hizmetlerine atanmalarının askerlik mesleğinin eğitiminin kendine özgü doğası içinde alınması gerekli vizyon ve misyon açısından bazı handikapları taşıyacağı göz önünde bulundurularak Harp Okullarının öğrenci ihtiyacının giderilmesi konusunda daha detaylı çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Bu nedenlerle teklifin 10. maddesinin Milli Savunma ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve spor komisyonlarında tüm boyutlarıyla etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.7 Teklifin 11. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin bu maddesiyle 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinde değişiklik yapılarak 1219 sayılı Kanun, 25/2/1954 tarihli ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu ve 18/12/1953 tarihli ve 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun kapsamında sağlık meslek mensubu sayılan ve insan sağlığı için koruyucu, teşhis, tedavi ve rehabilite edici hizmetlerde çalışan sağlık mesleği mensupları için, bir yıllık çalışmalarına 60 gün fiili hizmet süresi zammı uygulanması getirilmektedir.

Söz konusu düzenleme tarafımızca da yerinde bulunmasına karşın sağlık sektöründe hizmet sunumunun bütünlüğü ve çalışanların benzeri riskleri taşıdıkları dikkate alınarak bu düzenlemenin tüm sağlık sektöründeki çalışanlara unvan ayırımı gözetmeksizin kademelendirilerek verilmesinin sağlanması yönünde tarafımızca verilen önerge kabul görmemiştir.

Bu maddenin sağlık sektörünün ekip çalışması olduğu ve ekibin benzeri riskleri taşıdığı gerçeği dikkate alınarak fiili hizmet zammı süresi ile ilgili düzenlemelerin tüm sağlık emekçileri açısından sivil toplum kuruluşlarının da görüşlerinin alınarak, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda tüm boyutlarıyla etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.8 Teklifin 14, 16. maddelerinin değerlendirilmesi:

Teklifin 14. maddesiyle 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde değişiklik yapılarak dağıtılan ikramiye oranının brüt üst sınırı %59'dan %83'e çıkarılmaktadır. Komisyon görüşmeleri sırasında kontrol altına alınamayan 40 milyar TL'lik bir piyasadan söz edilerek bu düzenleme ile hem yasa dışı bahisle ticari açıdan etkin mücadele edileceği belirtilmiş, aynı zamanda hem de söz konusu alandan elde edilen kamu geliri kaybı önleneceği ifade edilmiştir.

Teklifin 16. maddesiyle 5602 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenerek uygulamaya ilişkin usul ve esaslar tespit edilinceye kadar ikramiye oranının brüt üst sınırının %59 olarak uygulanmasına devam edileceği hüküm altına alınmaktadır.

Ancak komisyon görüşmeleri sırasında söz konusu ikramiye payı artırımının yasa dışı bahis oyunlarını ne ölçüde önleyeceği, kayıt altına alacağı ve özellikle yurtdışına bu yöntemle aktarılan kaynakların yurt içi kaynaklara ne ölçüde yöneleceğine dair bir çalışmanın bulunmadığı anlaşılmıştır.

Sektöre etkileri dikkate alınarak teklifin 14, 16 ve yine bu maddelerle ilgili 15, 17. ve 18. Maddelerinin Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda, sektör temsilcilerinin ve sivil toplum örgütlerinin de görüşleri alınıp, tüm boyutlarıyla etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

3.9 Teklifin 15. Maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 15. Maddesi;

"MADDE 15- 5602 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 1- (1) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından içinde bulunulan yılın ilgili ayında beyan edilip ödenen katma değer vergisi tutarından, bir önceki yılın aynı ayında beyan edilip ödenmiş olan katma değer vergisi tutarının Orta Vadeli Programda ilgili yıl için belirlenen nominal ekonomik büyüme tahmini oranında arttırılmasıyla bulunan tutarın çıkarılmasından sonra kalan tutar, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca Türkiye'de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaba, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın red ve iade edilir.

(2) Özel hesaba aktarılan bu tutar, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca yatırım ve işletme giderleri olarak kullanılır ve yatırım ve işletme giderleri oranına dâhil edilir. Özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadeleri, amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin katma

değer vergisi olarak Spor Toto Teşkilat Başkanlığı adına 213 sayılı Kanundaki esaslara göre vergi ziyai cezası kesilerek tarh edilir ve gecikme faizi hesaplanır.

(3) Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir."

hükümünü içermektedir.

Maddenin gerekçesinde;

"Madde ile, ikramiye oranlarının artırılması nedeniyle oluşabilecek yatırım ve işletme giderlerindeki tutar azalışlarının telafi edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, ilgili kuruma yapılacak red ve iadelerin yatırım ve işletme giderleri hesabında dikkate alınması gerekmekte olup yatırım ve işletme giderleri oranı üzerinde kalan tutarın kamu payı olarak aktarılması öngörülmektedir."

açıklaması yer almaktadır.

Tasarının 15. maddesiyle; 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanuna ek madde eklenerek; Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından içinde bulunulan yılın ilgili ayında beyan edilip ödenen katma değer vergisi tutarından, bir önceki yılın aynı ayında beyan edilip ödenmiş olan katma değer vergisi tutarının Orta Vadeli Programda ilgili yıl için belirlenen nominal ekonomik büyüme tahmini oranında artırılmasıyla bulunan tutarın çıkarılmasından sonra kalan tutarın, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca Türkiye'de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaba, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın red ve iade edileceği, Özel hesaba aktarılan bu tutarın, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca yatırım ve işletme giderleri olarak kullanılacağına ve yatırım ve işletme giderleri oranına dâhil edileceğine dair düzenleme yapılmaktadır.

Anayasanın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti; Anayasa Mahkemesinin birçok kararında da açıklandığı üzere; eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, Anayasa'nın ve yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkeleri bulunduğu bilincinde olan devlettir.

Hukuk devleti olmanın gereği “adaletli hukuk düzeninin kurulması ve bunun sürdürülmesi” olup, bu bağlamda devlet yönetiminde keyfiliğin değil, hukuk kurallarının egemen olmasıdır.

Anayasa'nın 2. maddesinde “demokratik devlet” ilkesine yer verilmiş; 6. maddesinde egemenliğin Anayasanın koyduğu esaslara göre yetkili organlar eliyle kullanılacağı, hiçbir kimse ve organın kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağı belirtilmiş ve 87. maddesinde ise “bütçe hakkı”nın Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğu hüküm altına alınmıştır.

Anayasa, siyasal iktidarın yapısını, işleyişini, siyasal kurumların statülerini, görev ve yetkilerini belirleyen, vatandaşların hak ve özgürlüklerini tespit eden ve bunların hukuki güvencelerini içeren bir “*Toplum Sözleşmesidir*. Kişilerin hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınabilmesi için yasama ve yürütme organlarının yetkilerinin sınırlanması ihtiyacı sadece temel hak ve özgürlükler alanında değil, kamu harcamalarına ilişkin düzenlemeler alanında da gerekli olup, bu bağlamda çeşitli kurallar anayasalarda yer alır. Demokrasilerde kamu harcamalarının büyüklüğü ve kapsamı ile bu harcamaların yapılabilmesi için vatandaşlara getirilecek yükümlülükler halk karar verir ki buna “**Bütçe Hakkı**” denilmektedir. Halk sahip olduğu ve sahip olmak üzere yüzyıllarca mücadele ettiği “Bütçe Hakkı”nı seçtiği temsilcileri aracılığıyla kullanır.

Kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanım meşruiyeti, parlamentoların varlık sebebiyle özdeş tutulan ulusal egemenliğin bütçe hakkına dayanır. Bütçe hakkı, dünya tarihinde demokrasi için vazgeçilmez bir kurum olarak çetin mücadelelerin ürünüdür. Öncelikle vergi toplanması temsil yeteneği sınırlı çevrelerin iznine tabi tutulmuştur. Daha sonra harcamaların yapılması temsil yeteneği kısmen güçlenen zeminlerce izne tabi kılınmış ve nihayet gelir ve harcamaların birlikte bütçe olarak her yıl için izin ve onaya tabi tutulması ve gerçekleştirmelerin denetimi suretiyle bütçe hakkı bugünkü çehresine kavuşmuştur. 19-20. yüzyılın ilk yarısında bütçe hakkı hem birçok bütçe ilkesinin (önceden izin ilkesi, yıllık olma ilkesi, bütçe birliği ilkesi, genellik ilkesi, gelir ve giderlerin gayrisafilığı ilkesi) oluşması ve yerleşmesiyle güçlenmiş, hem de tedrici olarak diğer devletlerce de bütçe hakkı benimsenen evrensel bir değer haline gelmiştir. Her ülke, kendi tarihsel koşulları içinde bütçe hakkının kurumsallaşma sürecine farklı bir uyarlanma deneyimi yaşamıştır.

Çağdaş demokrasilerde hükümetler politika önceliklerini amaç ve hedefler seti, kaynak-harcama yapısı, uygulama adımları ve benzeri açılardan ortaya koyarak Parlamenteoya sunarlar ve Parlamenteodan izin/onay isterler. İlgili dönemin sonunda Milletın Meclisince döneme ilişkin gerçekleşmeler ve yürütölen faaliyetler, bütçenin amaç ve hedeflerine ulaşma derecesi açısından değerdendirilir. Böylece, hükümetin performansı; bütçenin amaç ve hedefleri ile gerçekleşmeler arasındaki açıklık ve meydana gelen sapmalar üzerinden müzakere edilir ve hesap verme sorumluluğu çerçevesinde hükümetten hesap sorulur.

Ölkemizde 1982 Anayasası'nın 87, ve 161., maddelerinde Bütçe Hakkı çeşitli yönleri ile hüküm altına alınmıştır. Bu anayasal normlar, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu gibi kod düzenlemelerle somut ve uygulanabilir kılınmıştır. Bütçe hakkı, vergi ve benzeri gelirlerle kamu harcamalarının çeşit ve miktarını belirleme ve onaylama hakkıdır. Bu hak, demokratik parlamenter yönetim sistemini benimsemiş olan ölkelerde, halk tarafından seçilen temsilcilerden oluşarı ve en yetkili organ olan yasama organına ait bulunmaktadır. Anayasa'nın 87 ve 161 maddelerine göre bütçe hakkı TBMM'nindir. Bütçe, yürütmenin Meclise karşı temel sorumluluk mekanizmasıdır

5018 sayılı Kanun, benzer dünya örneklerinde olduğu gibi bütçe hakkının kullanılmasında TBMM'nin konumunu güçlendirmiş, getirdiği yeni mali yönetim sistemi düzenlemeleri ile Bütçe Hakkının daha etkin kullanımının alt yapısını oluşturmuştur.

Anayasa Mahkemesi'nin çeşitli kararlarında da belirtildiği üzere, *“Yasama organının, halk adına kamu gelirlerini toplama ve yine halk adına bu gelirleri harcama konusunda yürütme organına sınırlarını belirleyerek yetki vermesi ve sonuçlarını denetlemesine bütçe hakkı denilmektedir. (...) Bu hak, demokratik parlamenter yönetim sistemini benimsemiş olan ölkelerde, halk tarafından seçilen temsilcilerden oluşarı ve en yetkili organ olan yasama organına ait bulunmaktadır. (...) Bütçe yapısının fonksiyonunu ifa edebilmesi, temel bütçe ilkelerine uyulması ile mümkün olmaktadır. Bütçe ilkeleri; bütçenin hazırlanması, görüşölüp onaylanması, uygulanması ve denetlenmesi ile ilgili olarak göz önünde bulundurulması gereken kuralları ifade eder. Bu ilkeler, devlet bütçelerinin temel özellikleri ve amaçlarının gerçekleşmesi için uygulanması zorunlu olan ulusal ve uluslararası alanda kabul görmüş klasik maliye biliminin ilkeleridir.”* (Bkz. Anayasa Mahkemesi'nin 30.12.2010

günlü ve E.2008/84, K.2010/121 sayılı ve 27.12.2012 günlü ve E.2012/102, K.2012/207 sayılı kararları).

Anayasa'nın "Bütçe ve Kesin Hesap" başlıklı 161. maddesinde; *Kamu idarelerinin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır. Malî yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir.*" hükmü yer almaktadır.

Anayasa'nın bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin göndermede bulunduğu kanun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'dur. 5018 sayılı Kanun bütçe ile ilgili kanun değil, bütçenin hazırlanma, uygulanma ve kontrolünde tabi olduğu kanundur. Dolayısı ile bütçenin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünün 5018 sayılı Kanuna uygun olması, Anayasal bir zorunluluktur.

Bu hüküm çerçevesinde çıkarılan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun bütçe ilkelerini düzenleyen 13. maddesinin (g) bendinde ise " Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi esastır." denilmek suretiyle "bütçenin genelliği ilkesi" ve kamu gelirlerinin belli bir kamu hizmetine ayrılmaması "ademî tahsis ilkesi" esas alınmıştır.

Buna göre kamu gelirlerinin tamamı devlet hazinesinde toplanarak, kamu hizmetlerinde öncelik sırasına göre kamu gideri olarak harcanacaktır. Böylece bütçe disiplini ve denetimi daha etkin bir şekilde sağlanacaktır.

Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından içinde bulunulan yılın ilgili ayında beyan edilip ödenen katma değer vergisi tutarından, bir önceki yılın aynı ayında beyan edilip ödenmiş olan katma değer vergisi tutarının Orta Vadeli Programda ilgili yıl için belirlenen nominal ekonomik büyüme tahmini oranında artırılmasıyla bulunan tutarın çıkarılmasından sonra kalan tutarın, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca Türkiye'de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaba aktarılması, özel hesaba aktarılan bu tutarın, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca yatırım ve işletme giderleri olarak kullanılması, Anayasa'nın 161. maddesinde öngörülen bütçenin hazırlanması ve uygulanması ilkeleri ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda düzenlenen "bütçenin genelliği ve ademî tahsis ilkelerine" de aykırıdır.

Bu nedenle teklifin 15. Maddesi Anayasa'nın 2., 87 ve 161. maddelerine açık aykırılık oluşturmaktadır.

Bu düzenleme yerine bütçenin ademi tahsis ilkesine de sadık kalınarak,

-Gençlik ve Spor Bakanlığı Bütçesinde bu amaçla bir tertip açılarak ödenek konulması bu ödenekten Spor Toto Teşkilatınca yapılan harcama karşılığı anılan kuruluşa kayıplarını giderme amacıyla ödeme yapılması sağlanabilir.

Bütçe ile bütçe dışı kurumlar arasındaki ilişki, bütçeden yapılacak transfer ödemeleriyle kurulmalıdır. Diğer bir deyişle, finansman kaynakları bütçe dışında kullanılamaz. İlgili kurumlara "transfer gideri" niteliğindeki ödemeler ise bütçe dışında gerçekleştirilemez.

Bütçe kapsamında yapılması gereken bu tür işlemlerin kayıt dışı kalması veya ilgili oldukları hesaplar dışındaki hesaplara kaydedilmeleri, bütçede açıklığı ve aleniliği bozacaktır.

Bütçe büyüklükleri bütçede gerçek tutarları ile görülmeyecek bu da ekonomi ve maliye politikalarının gerçekçi olarak uygulanmalarına engel olacaktır.

Bu nedenlerle bütçenin birliği ve genelliği ilkelerini ihlal ederek, bütçenin temel gelirlerinden olan gelir vergisi kesintilerinin bütçenin gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeksizin red ve iade edilmesini devletin gelirleri ile harcamalarının bütçe ile yapılması Anayasanın 2. 87. ve 161. maddesine aykırı bulunmaktadır.

3.10 Teklifin 19. Maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 19. maddesi uluslararası sağlık hizmetleri konusunda faaliyette bulunacak bir anonim şirket kurulmasını öngörmektedir. 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ek madde eklenerek kurulması planlanan şirket, "*Uluslararası sağlık hizmetleri alanında ülkemizde sunulan hizmetlerin tanıtımını yapmak, kamu ve özel sektörün sağlık turizmine yönelik faaliyetlerini desteklemek ve koordine etmek, uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin politika ve stratejiler ile hizmet sunum standartları ve akreditasyon kriterleri konusunda Bakanlığa önerilerde bulunmak üzere*" faaliyet gösterecektir ve 10 milyon başlangıç sermayeli şirketin kısa adı USHAŞ olacaktır.

Sağlık turizmi Türkiye'nin önemli potansiyelinin olduğu bir alandır. Termal turizmden, sağlık konusunda yetişmiş uzman doktor ve kuruluşlara kadar bir çok konuda uluslararası alanda rekabet edebilir bir yapıdayız. Bu uzmanlık, tesis ve kurumsal potansiyelin yeterince kullanılmadığı çok açıktır. Milyarlarca dolar döviz kazandırabilecek bu alanda hem dahilde, hem de dışarı da iyi bir yapılanma ve tanıtıma

gereksinim duyulmaktadır. Uluslararası alanda bu konuların tanıtımının yapılmasına ve profesyonel bir çalışmayla talep yaratılmasına ihtiyaç vardır.

Bu talebin oluşturulması ise belirttiğimiz üzere profesyonelce olmalıdır. Kamunun oluşturduğu yeni bir KİT ile bu işin başarılması mümkün değildir. Kamu zihniyetli bir şirketin unvanında "A.Ş." yazıyor olması ise faaliyetlerin profesyonelce yürütüleceği anlamına gelmez. USHAŞ tam da böyle zihniyette bir şirket görünümündedir. USHAŞ'ın faaliyet konularına baktığımızda bu zihniyetin varlığı daha başlangıçta anlaşılmaktadır. Zaten bu durum komisyon çalışmaları sırasında da bazı meslek kuruluşu temsilcilerince teyit edilmiştir.

-USHAŞ hem kendi aracılık faaliyetlerinde bulunmakta hem de aracılık faaliyetinde bulunacak şirketlere yetki vermektedir.

-USHAŞ hem tanıtım faaliyetinde bulunmakta hem de tanıtım faaliyetinde bulunan şirketleri teşvik etmektedir.

-USHAŞ hem danışmanlık kurumu gibi faaliyet gösterecek, hem işlevsel olacak, hem de bir akreditasyon kurumu gibi çalışacaktır.

-USHAŞ hem kamusal olanakları kullanacak, bir nevi rekabette üstün bir şirket durumunda olacak hem de özel sektör zihniyeti ile çalışacaktır.

-USHAŞ kendisi bir kamu şirketi olduğu halde kendi inisiyatifiyle yurt dışında başka bir şirket veya şirketler kurabilecektir.

-USHAŞ personeli özlük hakları yönünden yarı kamu, yarı özel statüsünde olacak ve personel sayısı 150'yi geçmeyecek, bu sayı ancak Cumhurbaşkanlığı'nın uygun görmesi ile artırılabilir.

-USHAŞ ucube bir kamu-özel şirketi olarak Kamu İhale Kanununa da tabi olmayacaktır.

-USHAŞ denetim ve temsil yönlerinden ise Sağlık Bakanlığı'na bağlı olacaktır.

Gerçekten ne kamu ne de özel sektör mantığı içerisinde yeri olmayan bu anonim şirketin kuruluşu daha başlangıçta hatalıdır. Başarılı olması, amacına uygun faaliyetlerde bulunması mümkün değildir. Çok fazla fonksiyon, yanlış bir yapı ve zihniyet içerisinde buluşturulmak istenmiştir. Bu bağlam içerisinde kamu sağlık kuruluşlarında çalışan uzman hekim ve diğer sağlık personeline yönelik düzenlemelerde atıl kalmaya mahkumdur. Sağlık turizmi konusunda sektör temsilcileri ile bir araya gelinerek farklı bir şirket veya şirketler oluşturulmasına ihtiyaç vardır.

Söz konusu işlevlerin bir bölümünün "Düzenleme ve Denetleme Kurumu" gibi özerk bir organizasyon adı altında yerine getirilmesi de mümkün bulunduğu halde Anonim Şirket türü bir yapılanmaya gidilmesinin nedeni konusunda komisyon çalışmaları sırasında tatminkar bir cevap alınamamıştır.

Sonuç olarak 1'nci bölümde açıklanan nedenlerle bazı maddelerinin Anayasaya aykırılık taşıması, 2'nci bölümünde açıklanan nedenlerle "torba kanun teklifi" şeklinde hazırlandığı için tasarının bütününe; 3'ncü bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de "Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi"'nin bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.

<i>Bülent Kuşoğlu</i>	<i>Abdullatif Şener</i>	<i>Mehmet Bekaroğlu</i>
Ankara	Konya	İstanbul
<i>Kamil Okyay Sındır</i>	<i>Emine Gülizar Emecan</i>	<i>Cavit Arı</i>
İzmir	İstanbul	Antalya
	<i>Süleyman Girgin</i>	
	Muğla	

MUHALEFET ŞERHİ

2/2, 2/3 esas numaralı “**Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**”ne ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

I. Usul Açısından Değerlendirme

TBMM’ye sunulan kanun teklifi toplamda 21 maddeden oluşmaktadır. Birçok farklı alandan düzenlemelerin eklendiği kanun teklifi “torba yasa” niteliğindedir.

AKP’nin 16 yıllık iktidarı döneminde yasama ciddiyeti ile bağdaşmayan, Plan ve Bütçe Komisyonu’nun ihtisas alanına girmeyen çok sayıda farklı düzenlemeyi içeren bir torba tasarı şeklinde gelmiştir. Teklifte 11 kanun ve 1 Kanun Hükmünde Kararname olmak üzere toplam 12 farklı düzenlemede değişiklik yapılmaktadır. Her torba yasa uygulamasında komisyonumuzun alanı dışındaki konuların, ilgili komisyona sevk edilerek o komisyonlarda görüşülmesini defalarca dile getirdiğimiz halde, AKP iktidarı birbirinden bağımsız konuları torba yasa ile tek komisyonda görüşme yaklaşımından vazgeçmemektedir. Uygulamada ortaya çıkan sorunlara yasal düzenlemelerin ilgili ihtisas komisyonlarında görüşülmemesi, konunun uzmanlarının görüşü ve önerilerinin alınmaması ve iktidarın anlık ihtiyaçları veya politikalarına göre apar topar çıkan torba yasalar neden olmaktadır. Düzenlemelerin ilgili ihtisas komisyonlarında teknik çalışmalar yapılarak komisyonumuza getirilmemesi, kanun koyucu olarak yapılan yasama faaliyetlerinin ruhuna uygun olmamakla birlikte, yasama organı olarak topluma karşı üstlenilen ağır sorumluluk ile de bağdaşmamaktadır. Daha önce bu şekilde yasa yapma anlayışına dönük komisyon üyesi milletvekillerinin yönelttikleri itirazlara, yapılan düzenlemelerin muhatapı meslek örgütlerinin veya sivil toplum örgütlerinin tepkilerine ve uygulamada ortaya çıkan sorunlara, iktidar partisinin bir daha torba düzenleme yapmayacağına yönelik çeşitli düzeylerde yaptıkları açıklamalara rağmen torba yasa teklifleri getirilmeye devam etmektedir.

Bundan önceki torba yasalarda olduğu gibi bu torba yasada da siyasi iktidar, ülkedeki demokrasi, özgürlük ve hukuk sorunlarına çözüm bulmaktan uzak kalmıştır. İktidar, bu teklifle halkın cebinden çıkaracağı mali kaynaklarla hem ekonomideki kötü gidişatı engellemek hem de sermaye sınıfına kaynak aktarımı yapmak istemektedir.

II. Maddeler Üzerine Değerlendirme

Madde 1, 2:

Türkiye’de AKP iktidarı askerileştirmeyi hem gençleri ideolojik tornadan geçirmek hem de toplumdaki militarizasyon düzeyini yüksek tutmak için kullanmaktadır. Ve fakat bunun yanı sıra AKP iktidarı ile birlikte bedelli askerlik, ekonomik durum kötüye gittikçe başvuru alan bir “para kaynağı” olarak kullanılmaya da başlanmıştır.

Söz konusu Kanun Teklifi kamuoyunda çoğunlukla “*bedelli askerlik maddesi (Madde 1)*” üzerinden tartışılmaktadır. Bu maddeye göre 15.000 bedel, 21 gün temel askeri eğitim ile 25 yaş zorunluluğunun sağlanması durumunda bedelli askerlikten yararlanılabilecektir.

Bedelli askerlik konusunda eleştirimiz ve önerilerimiz kademeli olarak şu şekildedir:

1. Zorunlu askerliğin kaldırılmasını savunuyoruz. Zorunlu askerlik siyasi iktidarlar tarafından toplumun militarize edilmesinin araçlarından biri olarak kullanılmaktadır. Zorunlu askerlik, gençlerin sosyal ve ekonomik yaşamdan uzaklaşmasına neden olmaktadır.
2. Türkiye'nin imzalamış olduğu uluslararası sözleşmeler, AİHM kararları ve aynı zamanda inanç ve vicdan özgürlüğü hakkını söz konusu eden Türkiye Anayasası, vicdani ret hakkının yasalastırılmasını gerekli kılar. Eline silah almak istemeyen, militarizme karşı olan gençlerin zorunlu askerlik yapmama hakkının güvence altına alınması gerekir.
3. Mevcut düzenleme Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırıdır. Yurttaşların gelirlerinin farklılık gösterdiği gerçeği bilinmektedir. Bu bağlamda, Anayasa'daki eşitlik ilkesinin ihlal edilmemesi için herkesten geliri oranında askerlik bedeli almasının düzenlenmesi gerekmektedir.
4. 21 günlük temel askeri eğitim süresinin kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir.
5. Yurttaşlar 15.000 TL ve/veya değişiklik yapılırsa başka bir ücret miktarını ödeyemiyorsa, kamu yararına sosyal hizmetler kapsamında makul sürelerde çalıştırılması gerekir.
6. Bedelli askerlikten yararlanmak isteyen kamu ve/veya özel sektör çalışanlarının “aylıksız ve ücretsiz” izne ayrılması yerine “ücretli” izinli sayılması gerekmektedir.

Öte yandan, teklifte yer alan “*Bu uygulama kapsamında tahsil edilen tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar karşılığı Savunma Sanayii Destekleme Fonuna aktarılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanını yetkilidir.*” ifadesi oldukça muğlaktır. Mademki gençlerle ilgili bir düzenleme ortaya konmaktadır, bu kadar genç işsizliğinin ve genç yoksulluğunun olduğu bir ülkede bu gelirin de gençlere yönelik değerlendirilmesi için bir hesapta toplanmasını öneriyoruz.

Madde 3:

Sağlık turizminin önünü açan bir düzenlemedir. Fakat öncelikle Hükümet'in, vatandaşlarımızın sağlığını gözetecek düzenlemeler yapması gerekmektedir. Yurt dışından Türkiye'ye gelenler sağlık hizmeti almak istediklerine, kendilerine bu hizmet verilebilir ama vatandaşımızın sağlığını öncelemez gerekmektedir.

Kapitalizm her alanı ele geçirdiği gibi sağlık alanını da maalesef ele geçirmiştir. Her şeyi paralarla, dolarlarla ölçen bir anlayışın sağlık alanına bulaşması büyük bir hastalıktır ve bu hastalık maalesef bütün sağlık alanını sarmıştır. Bunun da en büyük müsebbibi AKP iktidarlarıdır. AKP döneminde sağlıkta ticarileşme pompalanmıştır; kamu hastaneciliği, kamusal sağlık hizmeti büyük oranda darbeye uğratılmış, tahrir edilmiştir. Geçmişte ciddi

anlamda bilim üreten, öğrenci yetiştiren, değer üreten üniversite hastaneleri varken; şimdi o üniversite hastanelerinden geriye bir şey kalmamıştır. Artık sağlık dendiğinde, maalesef yalnızca paralar, dolarlar konuşulmaktadır.

Mesele, sağlık hizmetinin Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına öncelikli olarak verilmesi anlayışını esas almaktır. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını önceleyen ve kamusal, ücretsiz sağlık hizmetini önceleyen bir anlayışın esas alınarak gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

Madde 4:

Düzenleme ile tabip ve diş hekimi emeklilerine, emekli aylıklarına ilaveten ek bir ödeme yapılması öngörülmektedir. Bu madde ile sadece hekimlere yönelik emeklilik maaşlarında bir artış önerilmektedir. Bu yaklaşım çalışanlar arasında ayrıma neden olacak, çalışma barışını zedeleyecek, çeşitli sakıncalar doğuracaktır. Bu nedenle çalışanlar arasında ayrımcılık yaratmadan tüm sağlık ve sosyal hizmet çalışanlara ödenen sabit ödemeleri emekliliğe yansıtılmalıdır.

Madde 9:

Tüm eleştirilere, muhalefete, uzmanların, şehir planlamacılarının, mimarların, çevrecilerin ve yaşam savunucularının tüm uyarılarına ve de itirazlarına rağmen yapımında ısrar edilen Kanal İstanbul projesi, ekolojik yıkım yaratacak bir projedir.

Bedava bir ‘su yolu’ yani Boğaz yolu olan bir şehirde, Boğaz’ın yanına paralı bir uygulama getirerek, en dar yeri 650 metre olan bir ‘su kanalı’ zaten varken “100 metrelik bir kanal yapacağız” denmekte, bu yapılacak olan yeni ‘su yolu’ndan da insanların para verip geçeceği iddia edilmektedir. Bu proje, kesinlikle bir su yolu projesi değildir, bir rant projesidir.

Kanal İstanbul projesi gündeme geldiğinden bu yana, projenin gerçekleştirilmesi planlanan bölgede birçok şirketin arsa topladığı haberleri basına defalarca yansımıştır. Bu da Kanal İstanbul’un basit bir ‘su yolu’ projesi değil, alenen bir rant projesi olduğunu gözler önüne sermektedir.

Kanal İstanbul’un yaratacağı ekolojik yıkım da göz önünde bulundurulduğunda bu maddenin tekliften çıkartılması gerekmektedir.

Madde 11:

Düzenleme ile, insan sağlığı hizmetlerinde çalışan sağlık mesleği mensupları için, bir yıllık çalışmalarına 60 gün fiili hizmet süresi zammı (yıpranma payı) uygulanacaktır. Madde, sağlık ve sosyal hizmet çalışanlarının tümünü kapsamadığı, geçmiş tarihleri kapsamadığı, özellikli birim ayrımı bulunmadığı, fiili çalışma süresi dikkate alınmadığı için eleştiriye açıktır. Madde, tüm sağlık ve sosyal hizmet işkolunda çalışanları (sağlık hizmetleri sınıfı, yardımcı sağlık hizmetleri sınıfı, sosyal hizmetleri sınıfı, teknik hizmetler sınıfı, genel idare hizmetleri sınıfı, yardımcı hizmetler sınıfı) kapsayacak şekilde düzenlenmelidir. Fiili hizmet süresi zammı her yıl için en az 90 gün olmalı, fiili çalışma süresi sınırı konulmamalıdır, özellikli birim ayrımını içermelidir.

Madde 14-18:

Bu düzenleme ile yurttaşların daha fazla şans oyunlarına yönelmesi sağlanmakta, böylece kötü giden ekonomiye kaynak yaratılacağı düşünülmektedir. Bu düzenlemeye, yurttaşları üretimden ve emekten daha fazla uzaklaştırmaya yöneliktir.

Şans oyunlarındaki kaynağın yine halkın cebinden çıkarak kötüye giden ekonomiye can suyu vermesi beklenmektedir fakat ekonomik sorunların şans oyunlarının oranıyla ve yine halkın cebinden çıkacak olan bu meblağlarla çözülemeyeceği aşikardır.

Her ne kadar maddenin gerekçesinde “yasa dışı bahisle mücadele ve kamu geliri kaybını önlemek amaçlanmıştır” denilse de, bu düzenlemenin esas amaçlarından birinin kamu gelirlerini şans oyunlarına dayanarak artırmak olduğu görülmektedir.

Öte yandan, Cumhurbaşkanı’na şans oyunların oranını belirleme yetkisi verilmesi doğru değildir. Bunun regülasyonunu bağımsız, özerk bir kurum yapmalıdır.

Madde 19:

Bu madde ile sağlık alanında daha fazla şirketleşmenin önü açılmaktadır. Uluslararası sağlık hizmetleri alanında aracılık faaliyeti gösteren kurumlara yetki belgesi verme faaliyetini de yürütecek olan şirketin, bu yetkileri neye ve kime göre vereceği tartışma konusu olacaktır.

Düzenleme ile sağlık hizmetinden faydalanmak isteyenler arasına ayırım konulmaktadır. Bu tür ayrımlar sağlık hizmetlerinin bütünlük ilkesini bozmaktadır. Tüm insanlar (göçmen, turist, vatandaş) aynı sağlık hizmetlerinden faydalanmalıdır.

Uluslararası sağlık hizmetlerinin (sağlık turizmi) döner sermaye gelirlerinin yarısı hekimler ve dış hekimlerine dağıtılması yerine gelirden kaynaklı dağıtılacak ek ödemeler tüm çalışanları kapsamalıdır.

Garı Paylan
Diyarbakır

Erol Katırcıoğlu
İstanbul

MUHALEFET ŞERHİ

Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmeleri tamamlanan 2/2 esas nolu Askerlik Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin bazı maddelerine ilişkin görüşlerimiz aşağıdaki gibidir.

3 üncü maddeye; madde metninde amacına uygun bir açıklama olmaması nedeniyle,

9 uncu maddeye; böyle büyük bir projenin gerekli bir zaman dilimi içinde tartışılmaması ve torba yasada yer verilmemesi nedeniyle,

12 nci maddeye; özellikle düşük gelirli gruplarda kumar alışkanlığını artıracakı nedeniyle muhalifiz.

İsmail Tathoğlu
Bursa

Durmuş Yılmaz
Ankara

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ
GRUP BAŞKANVEKİLİ İSTANBUL
MİLLETVEKİLİ MEHMET MUŞ VE RİZE
MİLLETVEKİLİ OSMAN AŞKIN BAK'IN
TEKLİFİ

**ASKERLİK KANUNU İLE BAZI
KANUNLARDA VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek, yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere, toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunan bu Kanun ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tabi yükümlüler, durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı buldukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları, 2.000 avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilecek yabancı ülke parasını başvuru tarihinde defaten ödemeleri ve Millî Savunma Bakanlığınca verilecek uzaktan eğitimi almaları hâlinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar. Uzaktan eğitime ilişkin usul ve esaslar Millî Savunma Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 2- 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 55- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte her ne sebeple olursa olsun henüz fiilî askerlik hizmetine başlamamış ve 31 Aralık 1993 tarihinden (bu tarih dâhil) önce doğan 1076 sayılı Kanun ile bu Kanuna tabi yükümlüler; istekleri hâlinde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde askerlik şubelerine veya yurt dışı temsilciliklerine başvurmaları, 15.000 Türk lirası veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuruna göre ödeme tarihindeki karşılığı

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**ASKERLİK KANUNU İLE DİĞER BAZI
KANUNLARDA VE 663 SAYILI KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAMEDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Oturma veya çalışma iznine sahip olarak işçi, işveren sıfatıyla veya bir meslek ya da sanatı icra ederek, yurt içinde geçirilen süreler hariç olmak üzere, toplam en az üç yıl süre ile fiilen yabancı ülkelerde bulunan, bu Kanun ile 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askeri Memurlar Kanununa tabi yükümlüler, durumlarını ispata yarayan belgelerle birlikte bağlı buldukları Türk konsoloslukları aracılığı ile askerlik şubelerine başvurmaları, 2.000 avro veya karşılığı kadar yönetmelikte belirtilecek yabancı ülke parasını başvuru tarihinde defaten ödemeleri ve Millî Savunma Bakanlığınca verilecek uzaktan eğitimi almaları hâlinde muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar. Uzaktan eğitime ilişkin usul ve esaslar Millî Savunma Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 2- 1111 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 55- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte her ne sebeple olursa olsun henüz fiilî askerlik hizmetine başlamamış ve 31 Aralık 1993 tarihinden (bu tarih dâhil) önce doğan 1076 sayılı Kanun ile bu Kanuna tabi yükümlüler; istekleri hâlinde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde askerlik şubelerine veya yurt dışı temsilciliklerine başvurmaları, 15.000 Türk lirası veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuruna göre ödeme tarihindeki karşılığı

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Rize
Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın Teklifi)

kadar konvertibl yabancı ülke parasını defaten ödemeleri ve 28 gün temel askerlik eğitimini yerine getirmeleri şartıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.

Her ne sebeple olursa olsun daha önce bedelli veya dövizli askerlik hizmeti kapsamında çıkarılanlardan yaş şartını taşıyanlar, istekleri halinde birinci fıkra hükümlerinden yararlanırlar.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce sağlık sebebiyle haklarında verilen askerliğe elverişli olmadıklarına dair kararlardan dolayı askerlik hizmetinden muaf tutulanlar da istekleri hâlinde yaş şartı aranmaksızın ve temel askerlik eğitimine tabi olmaksızın birinci fıkra hükümlerinden yararlanırlar.

Bu madde hükümlerinden yararlananlar temel askerlik eğitimi süresince çalıştıkları iş yeri, kurum ve kuruluşlar tarafından aylıksız veya ücretsiz izinli sayılırlar.

Bu uygulama kapsamında tahsil edilen tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar karşılığı Savunma Sanayii Destekleme Fonuna aktarılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Bu madde hükümlerinden yararlanan yükümlüler hakkında saklı, yoklama kaçağı ve bakayadan dolayı idari ve adli soruşturma ve kovuşturma yapılmaz, başlatılmış olanlar sona erdirilir ve bu suçlara ilişkin kesinleşmiş idari para cezaları tahsil edilmez.

Bedelin ödenmesi ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Millî Savunma Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 3- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanununun 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesine “uzman

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

kadar konvertibl yabancı ülke parasını defaten ödemeleri ve 21 gün temel askerlik eğitimini yerine getirmeleri şartıyla askerlik hizmetini yerine getirmiş sayılırlar.

Her ne sebeple olursa olsun daha önce bedelli veya dövizli askerlik hizmeti kapsamında çıkarılanlardan yaş şartını taşıyanlar, istekleri halinde birinci fıkra hükümlerinden yararlanırlar.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce sağlık sebebiyle haklarında verilen askerliğe elverişli olmadıklarına dair kararlardan dolayı askerlik hizmetinden muaf tutulanlar da istekleri hâlinde yaş şartı aranmaksızın ve temel askerlik eğitimine tabi olmaksızın birinci fıkra hükümlerinden yararlanırlar.

Bu madde hükümlerinden yararlananlar temel askerlik eğitimi süresince çalıştıkları iş yeri, kurum ve kuruluşlar tarafından aylıksız veya ücretsiz izinli sayılırlar.

Bu uygulama kapsamında tahsil edilen tutarlar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar karşılığı Savunma Sanayii Destekleme Fonuna aktarılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine ödenek eklemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Bu madde hükümlerinden yararlanan yükümlüler hakkında saklı, yoklama kaçağı ve bakayadan dolayı idari ve adli soruşturma ve kovuşturma yapılmaz, başlatılmış olanlar sona erdirilir ve bu suçlara ilişkin kesinleşmiş idari para cezaları tahsil edilmez.

Bedelin ödenmesi ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Millî Savunma Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 3- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanununun 12 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesine “uzman

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Rize
Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın Teklifi)

olanlar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sağlık Bakanlığınca yapılan istihdam planlamaları çerçevesinde ve” ibaresi ile maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sağlık Bakanlığına, üniversitelere ve özel sektöre ait uluslararası sağlık turizmi sağlık tesisi yetkisi verilmiş sağlık kuruluşları arasında, uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında, tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar tarafından verilen sağlık hizmetleri için bütçeleri ayrı olmak şartıyla işbirliği yapılabilir. İşbirliği protokolleri Sağlık Bakanlığı ilgili birimi, ilgili üniversite ve özel sağlık kuruluşunun yetkili makamları tarafından imzalanır ve Sağlık Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunun onayıyla uygulamaya konulur. Bu işbirliği kapsamında Bakanlık ve üniversite hastanelerinde çalıştırılacaklar, ikinci ve üçüncü fıkradaki ve ilgili kanunlardaki sınırlayıcı hükümlerden istisna olarak, ilgilinin muvafakatiyle ve kadrosunun bulunduğu kurum/kuruluştaki eğitim, araştırma ve mesleki yükümlülüklerini aksatmamak koşuluyla karşılıklı mutabakat çerçevesinde protokol eki liste ile belirlenir. Bakanlık veya üniversite personeline özel sektöre ait sağlık kuruluşlarında bu fıkraya göre hizmet sunulamaz. Bu kapsamda verilen hizmetin Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen ücretinin % 50'sini geçmemek üzere belirlenen kısmı hizmeti alan sağlık hizmet sunucusu tarafından ilgili hekime ödenir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Yükseköğretim Kurulunun görüşü alınarak Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenir.”

MADDE 4- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 84- Bu Kanuna göre tabip veya diş tabibi kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

olanlar,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sağlık Bakanlığınca yapılan istihdam planlamaları çerçevesinde ve” ibaresi ile maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sağlık Bakanlığına, üniversitelere ve özel sektöre ait uluslararası sağlık turizmi sağlık tesisi yetkisi verilmiş sağlık kuruluşları arasında, uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında, tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar tarafından verilen sağlık hizmetleri için bütçeleri ayrı olmak şartıyla iş birliği yapılabilir. İşbirliği protokolleri Sağlık Bakanlığı ilgili birimi, ilgili üniversite ve özel sağlık kuruluşunun yetkili makamları tarafından imzalanır ve Sağlık Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunun onayıyla uygulamaya konulur. Bu iş birliği kapsamında Bakanlık ve üniversite hastanelerinde çalıştırılacaklar, ikinci ve üçüncü fıkradaki ve ilgili kanunlardaki sınırlayıcı hükümlerden istisna olarak, ilgilinin muvafakatiyle ve kadrosunun bulunduğu kurum/kuruluştaki eğitim, araştırma ve mesleki yükümlülüklerini aksatmamak koşuluyla karşılıklı mutabakat çerçevesinde protokol eki liste ile belirlenir. Bakanlık veya üniversite personeline özel sektöre ait sağlık kuruluşlarında bu fıkraya göre hizmet sunulamaz. Bu kapsamda verilen hizmetin Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen ücretinin %50'sini geçmemek üzere belirlenen kısmı, hizmeti alan sağlık hizmet sunucusu tarafından ilgili hekime ödenir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Yükseköğretim Kurulunun görüşü alınarak Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenir.”

MADDE 4- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 84- Bu Kanuna göre tabip veya diş tabibi kadro ve pozisyonları esas alınarak emekli, adi malullük veya vazife malullüğü aylığı

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Rize
Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

bağlanmış olup, aylıklarıyla birlikte makam tazminatı ödenmesine hak kazanamamış olan ve 5510 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi uyarınca ilave aylık alamayan tabip ve dış tabiplerinden ilgili mevzuatına göre uzman olanlara 17000 gösterge rakamının, uzman olmayanlara 13000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay emekli aylıklarıyla birlikte ilave ödeme yapılır.

Ancak, birinci fıkra kapsamında bulunanlardan 5510 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi uyarınca ilave aylık alanlara, anılan ek 3 üncü madde uyarınca verilen ilave aylık tutarının birinci fıkraya göre hesaplanan ilave ödeme tutarından az olması halinde aradaki fark tutarı kadar ilave ödeme yapılır.

Birinci veya ikinci fıkra kapsamında yapılacak ödeme, ölenlerin mülga 67 nci maddede belirtilen aylığa müstahak dul ve yetimlerine mülga 68 inci maddede belirtilen oranlar üzerinden ödenir.

Bu madde kapsamında yapılacak ilave ödeme tutarları, ödemeyi izleyen iki ay içinde faturası karşılığında Hazinesinden tahsil edilir.

Bu madde uyarınca verilecek ilave ödeme, 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödemenin matrahına dâhil edilmez.

Bu madde kapsamında ilave ödemededen yararlanacaklardan, sosyal güvenlik destek primi ödemek suretiyle çalışanlar dâhil herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olarak çalışanların ilave ödemeleri, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren kesilir. Bu ödemededen yararlanma şartlarını kaybedenler en geç bir ay içinde durumu Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmekle yükümlüdürler. Zamanında bildirimde bulunmayanlara yapılan ödemeler kanuni faiziyle birlikte geri alınır. Bu fıkra uyarınca ilave ödemeleri kesilenlerin, çalışmalarının sona erdiği tarih yazılı istek tarihi

bağlanmış olup, aylıklarıyla birlikte makam tazminatı ödenmesine hak kazanamamış olan tabip ve dış tabiplerinden ilgili mevzuatına göre uzman olanlara (17.000) gösterge rakamının, uzman olmayanlara (13.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda her ay emekli aylıklarıyla birlikte ilave ödeme yapılır.

Birinci fıkra kapsamında yapılacak ödeme, ölenlerin mülga 67 nci maddede belirtilen aylığa müstahak dul ve yetimlerine mülga 68 inci maddede belirtilen oranlar üzerinden ödenir.

Bu madde kapsamında yapılacak ilave ödeme tutarları, ödemeyi izleyen iki ay içinde faturası karşılığında Hazinesinden tahsil edilir.

Bu madde uyarınca verilecek ilave ödeme, 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödemenin matrahına dâhil edilmez.

Bu madde kapsamında ilave ödemededen yararlanacaklardan, sosyal güvenlik destek primi ödemek suretiyle çalışanlar dâhil herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olarak çalışanların ilave ödemeleri, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden aybaşından itibaren kesilir. Bu ödemededen yararlanma şartlarını kaybedenler en geç bir ay içinde durumu Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirmekle yükümlüdürler. Zamanında bildirimde bulunmayanlara yapılan ödemeler kanuni faiziyle birlikte geri alınır. Bu fıkra uyarınca ilave ödemeleri kesilenlerin, çalışmalarının sona erdiği tarih yazılı istek tarihi kabul edilerek ilave ödemeleri, çalışmalarının sona erdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren yeniden ödenmeye başlanır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için geçmişe dönük herhangi bir ödeme yapılmaz.”

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Rize
Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

kabul edilerek ilave ödemeleri, çalışmalarının sona erdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren yeniden ödenmeye başlanır.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönem için geçmişe dönük herhangi bir ödeme yapılmaz.”

MADDE 5- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları İle Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki “bir kat” ibaresi “beş kat” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında elde edilen gelirin yüzde 50'sine kadar olan kısmı bu hizmetlerde görev alan personele ek ödeme olarak dağıtılabilir. Bu ödemede, profesör ve doçentler ile uzman tabip ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar ve uzman dış tabipleri için, ikinci fıkranın birinci cümlesinde belirtilen yüzde 800 ve yüzde 700 tavan oranları; uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında olmayan çalışmalarından hak ettikleri ek ödemenin bu oranların yüzde 60'ını geçmesi halinde bir kat, yüzde 80'ini geçmesi halinde iki kat olarak uygulanır. Yüzde 100'ü olması halinde üst limit olmaksızın ek ödeme yapılır. Dağıtılacak tutarın; yüzde 80'i birinci cümlede belirtilen personele tavan oranlarını geçmeyecek şekilde; yüzde 20'si ile varsa birinci cümlede sayılan personele dağıtılan tutarın fazlası, uluslararası sağlık hizmetlerinde görev yapan ve birinci cümlede belirtilenlerin dışındaki diğer personele, ikinci fıkranın birinci cümlesinde belirlenen tavan oranlarının bir katını geçmeyecek şekilde ek ödeme olarak dağıtılabilir. Uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında elde edilen gelirler ve ilgili personele yapılacak ek ödemeler ayrı bir hesapta izlenir.”

MADDE 5- 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesindeki “bir kat” ibaresi “beş kat” olarak değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında elde edilen gelirin yüzde 50'sine kadar olan kısmı bu hizmetlerde görev alan personele ek ödeme olarak dağıtılabilir. Bu ödemede, profesör ve doçentler ile uzman tabip ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar ve uzman dış tabipleri için, ikinci fıkranın birinci cümlesinde belirtilen yüzde 800 ve yüzde 700 tavan oranları; uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında olmayan çalışmalarından hak ettikleri ek ödemenin bu oranların yüzde 60'ını geçmesi halinde bir kat, yüzde 80'ini geçmesi halinde iki kat olarak uygulanır. Yüzde 100'ü olması halinde üst limit olmaksızın ek ödeme yapılır. Dağıtılacak tutarın; yüzde 80'i birinci cümlede belirtilen personele tavan oranlarını geçmeyecek şekilde, yüzde 20'si ile varsa birinci cümlede sayılan personele dağıtılan tutarın fazlası, uluslararası sağlık hizmetlerinde görev yapan ve birinci cümlede belirtilenlerin dışındaki diğer personele, ikinci fıkranın birinci cümlesinde belirlenen tavan oranlarının bir katını geçmeyecek şekilde ek ödeme olarak dağıtılabilir. Uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında elde edilen gelirler ve ilgili personele yapılacak ek ödemeler ayrı bir hesapta izlenir.”

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Rize
Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın Teklifi)

MADDE 6- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 14/A- En az dört yıl süreli eğitim veren fakülte veya yüksekokullardan pilot olarak mezun olanlar ile ticari pilot lisansı veya havayolu nakliye pilotu lisansı bulunanlar öncelikli olmak üzere en az dört yıl süreli mühendislik eğitimi veren fakülte veya yüksekokullardan mezun olan kadın veya erkeklerden muvazzaf subay olmak için başvurular; düzeltilmemiş nüfus kaydına göre müracaat yapılan yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla azami otuziki yaşını bitirmemek kaydıyla Millî Savunma Bakanlığı tarafından belirlenecek yaş aralığında olmak, yedek subay olma koşulları ile uçuş için gerekli şartları taşımak ve sınavlar ile uygulanacak temel askerlik ve subaylık anlayışını kazandırma eğitiminde başarılı olmak şartıyla muvazzaf subaylığa nasedilerek pilotaj eğitimine başlatılırlar.

Bunlardan pilotaj eğitiminde başarısız olanlar, Kuvvet Komutanlıklarınca uygun görülen diğer sınıflara nakledilirler ve nakledildikleri sınıfları ile ilgili subay sınıf okulları temel eğitime, sınıfları ile ilgili subay sınıf okulları olmayanlar ise özel askeri eğitime tabi tutulurlar. Başarı gösteremeyenler sonraki dönem aynı eğitime tekrar alınırlar. İkinci eğitimde de başarı gösteremeyenlerin Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkileri kesilir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapamaz şeklinde sağlık raporu alanlar ile harp ve vazife malulleri hariç olmak üzere bu madde kapsamında verilen eğitimler süresince herhangi bir nedenle ilişki kesilenlerden temel askerlik eğitimine başladıkları tarihten ilişkilerinin kesildiği tarihe kadar aldıkları aylıkları dışında Devletçe bunlara yapılan masraflar, kanuni faizleriyle birlikte kendilerinden tahsil olunur.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 6- 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 14/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 14/A- En az dört yıl süreli eğitim veren fakülte veya yüksekokullardan pilot olarak mezun olanlar ile ticari pilot lisansı veya havayolu nakliye pilotu lisansı bulunanlar öncelikli olmak üzere en az dört yıl süreli mühendislik eğitimi veren fakülte veya yüksekokullardan mezun olan kadın veya erkeklerden muvazzaf subay olmak için başvurular; düzeltilmemiş nüfus kaydına göre müracaat yapılan yılın ocak ayının ilk günü itibarıyla azami otuziki yaşını bitirmemek kaydıyla Millî Savunma Bakanlığı tarafından belirlenecek yaş aralığında olmak, yedek subay olma koşulları ile uçuş için gerekli şartları taşımak ve sınavlar ile uygulanacak temel askerlik ve subaylık anlayışını kazandırma eğitiminde başarılı olmak şartıyla muvazzaf subaylığa nasedilerek pilotaj eğitimine başlatılırlar.

Bunlardan pilotaj eğitiminde başarısız olanlar, Kuvvet Komutanlıklarınca uygun görülen diğer sınıflara nakledilirler ve nakledildikleri sınıfları ile ilgili subay sınıf okulları temel eğitime, sınıfları ile ilgili subay sınıf okulları olmayanlar ise özel askeri eğitime tabi tutulurlar. Başarı gösteremeyenler sonraki dönem aynı eğitime tekrar alınırlar. İkinci eğitimde de başarı gösteremeyenlerin Türk Silahlı Kuvvetlerinden ilişkileri kesilir.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapamaz şeklinde sağlık raporu alanlar ile harp ve vazife malulleri hariç olmak üzere bu madde kapsamında verilen eğitimler süresince herhangi bir nedenle ilişki kesilenlerden temel askerlik eğitimine başladıkları tarihten ilişkilerinin kesildiği tarihe kadar aldıkları aylıkları dışında Devletçe bunlara yapılan masraflar, kanuni faizleriyle birlikte kendilerinden tahsil olunur.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Rize
Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın Teklifi)

Bu madde kapsamında subay nasbedilenler hakkında deneme süresi uygulanmaz. Bunlardan Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapamaz şeklinde sağlık raporu alanlar ile harp ve vazife malulleri hariç olmak üzere ilişiği kesilenler kalan yükümlülük süresince verilen eğitimler sonucunda elde ettikleri diploma, sertifika, uzmanlık belgesi ile kurs bitirme belgesini kullanamazlar ve bunlara bağlı herhangi bir meslek icra edemezler.

Bu maddede belirtilmeyen hususlarda 14 üncü madde hükümleri uygulanır.”

MADDE 7- 926 sayılı Kanunun 113 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine “üç yıl” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Deniz Karakol uçaklarında görev yapmak üzere Taktik Koordine ve Seyrüsefer eğitimini bitirenlerin yükümlülük süresi iki yıl” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 8- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin (c) fıkrasının ikinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf, fıkranın sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiş ve (h) fıkrasının beşinci cümlesinde yer alan “ek ödeme toplamı” ibaresinden sonra gelmek üzere “, özellikli tıbbi işlemler ve uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında yapılacak ek ödeme hariç olmak üzere” ibaresi eklenmiştir.

“Yükseköğretim Kurulu tarafından, Hazine ve Maliye Bakanlığının onayı ile belirlenen özellikli tıbbi işlemler karşılığı yapılacak ek ödemelerde, (1) numaralı bentte belirtilen yüzde 800 oranı beş kata kadar artırılarak uygulanabilir. Ancak bu oran mesai dışı çalışmalarda uygulanacak artırımlı oranın hesaplanmasında dikkate alınmaz.”

“Uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında elde edilen gelirin yüzde 50'sine kadar olan kısmı bu hizmetlerde görev alan personele ek ödeme olarak dağıtılabilir. Bu kapsamda yürütülen tıbbi işlemlerde görev alan personelden (1) numaralı

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Bu madde kapsamında subay naspedilenler hakkında deneme süresi uygulanmaz. Bunlardan Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapamaz şeklinde sağlık raporu alanlar ile harp ve vazife malulleri hariç olmak üzere ilişiği kesilenler verilen eğitimler sonucunda elde ettikleri diploma, sertifika, uzmanlık belgesi ile kurs bitirme belgesini kalan yükümlülük süresince kullanamazlar ve bunlara bağlı herhangi bir meslek icra edemezler.

Bu maddede belirtilmeyen hususlarda 14 üncü madde hükümleri uygulanır.”

MADDE 7- 926 sayılı Kanunun 113 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine “üç yıl” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Deniz Karakol uçaklarında görev yapmak üzere Taktik Koordine ve Seyrüsefer eğitimini bitirenlerin yükümlülük süresi iki yıl” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 8- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58 inci maddesinin (c) fıkrasının; ikinci paragrafından sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf ile sonuna aşağıdaki paragraf ve (h) fıkrasının beşinci cümlesinde yer alan “ek ödeme toplamı” ibaresinden sonra gelmek üzere “, özellikli tıbbi işlemler ve uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında yapılacak ek ödeme hariç olmak üzere,” ibaresi eklenmiştir.

“Yükseköğretim Kurulu tarafından, Hazine ve Maliye Bakanlığının onayı ile belirlenen özellikli tıbbi işlemler karşılığı yapılacak ek ödemelerde, (1) numaralı bentte belirtilen yüzde 800 oranı beş kata kadar artırılarak uygulanabilir. Ancak bu oran mesai dışı çalışmalarda uygulanacak artırımlı oranın hesaplanmasında dikkate alınmaz.”

“Uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında elde edilen gelirin yüzde 50'sine kadar olan kısmı bu hizmetlerde görev alan personele ek ödeme olarak dağıtılabilir. Bu kapsamda yürütülen tıbbi işlemlerde görev alan personelden (1) numaralı

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Rize
Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın Teklifi)

bent kapsamındaki öğretim üyeleri için söz konusu bentte, uzman tabiiler için (2) numaralı bentte belirlenen tavan oranları; uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında olmayan çalışmalarından hak ettiği ek ödemenin, söz konusu bentlerde belirlenmiş tavan oranlarının yüzde 60'ını geçmesi halinde bir kat, yüzde 80 ini geçmesi halinde iki kat olarak uygulanır. Yüzde 100'ü olması halinde üst limit olmaksızın ek ödeme yapılır. Dağıtılacak tutarın; yüzde 80'i ikinci cümlede belirlenen tavan oranlarını geçmeyecek şekilde aynı cümle kapsamındaki personele, yüzde 20'si ile ikinci cümledeki tavan oranlarını aşan kısmı ise ikinci cümlede belirtilen personel dışında uluslararası sağlık hizmetlerinde görev yapan (1) ve (2) numaralı bent kapsamındaki diğer personele aynı bentlerde kendileri için belirlenmiş olan tavan oranlarının bir katını geçmemek üzere ek ödeme olarak ödenebilir. Uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında elde edilen gelirler ve ilgili personele yapılacak ek ödemeler ayrı bir hesapta izlenir.”

MADDE 9- 11/5/2000 tarihli ve 4566 sayılı Harp Okulları Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2020 yılı sonuna kadar harp okullarının ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarına üniversitelerin ilgili bölümlerinden öğrenci alınabilir. Harp okullarına geçişe ilişkin usul ve esaslar Millî Savunma Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu tarafından müştereken belirlenir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

bent kapsamındaki öğretim üyeleri için söz konusu bentte, uzman tabiiler için (2) numaralı bentte belirlenen tavan oranları; uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında olmayan çalışmalarından hak ettiği ek ödemenin, söz konusu bentlerde belirlenmiş tavan oranlarının yüzde 60'ını geçmesi halinde bir kat, yüzde 80'ini geçmesi halinde iki kat olarak uygulanır. Yüzde 100'ü olması halinde üst limit olmaksızın ek ödeme yapılır. Dağıtılacak tutarın; yüzde 80'i ikinci cümlede belirlenen tavan oranlarını geçmeyecek şekilde aynı cümle kapsamındaki personele, yüzde 20'si ile ikinci cümledeki tavan oranlarını aşan kısmı ise ikinci cümlede belirtilen personel dışında uluslararası sağlık hizmetlerinde görev yapan (1) ve (2) numaralı bent kapsamındaki diğer personele aynı bentlerde kendileri için belirlenmiş olan tavan oranlarının bir katını geçmemek üzere ek ödeme olarak ödenebilir. Uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında elde edilen gelirler ve ilgili personele yapılacak ek ödemeler ayrı bir hesapta izlenir.”

MADDE 9 - 8/6/1994 tarihli ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapıtırılması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “yük ve/veya yolcu ve yat limanları ile kompleksleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Kanal İstanbul ve benzeri su yolu projeleri” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10- 11/5/2000 tarihli ve 4566 sayılı Harp Okulları Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 6- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 2020 yılı sonuna kadar harp okullarının ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarına üniversitelerin ilgili bölümlerinden öğrenci alınabilir. Harp okullarına geçişe ilişkin usul ve esaslar Millî Savunma Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu tarafından müştereken belirlenir.”

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Rize
Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın Teklifi)

MADDE 10- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki sıra eklenmiştir.

“20) İnsan sağlığına ilişkin işler	11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Kanun, 25/2/1954 tarihli ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu ve 18/12/1953 tarihli ve 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun kapsamında sağlık meslek mensubu sayılan ve insan sağlığı için koruyucu, teşhis, tedavi ve rehabilite edici hizmetlerde çalışanlar;	60”
------------------------------------	---	-----

MADDE 11- 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “% 59’undan” ibaresi “% 83’ünden” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 5602 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından içinde bulunulan yılın ilgili ayında beyan edilip ödenen katma değer vergisi tutarından, bir önceki yılın aynı ayında beyan edilip ödenmiş olan katma değer vergisi tutarının

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 11- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan tabloya aşağıdaki sıra eklenmiştir.

“20) İnsan sağlığına ilişkin işler	11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Kanun, 25/2/1954 tarihli ve 6283 sayılı Hemşirelik Kanunu ve 18/12/1953 tarihli ve 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun kapsamında sağlık meslek mensubu sayılan ve insan sağlığı için koruyucu, teşhis, tedavi ve rehabilite edici hizmetlerde çalışanlar.”	60”
------------------------------------	--	-----

MADDE 12- 5510 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 13- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 77 – Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar mülga ek 3 üncü madde hükümlerine göre ödenen ilave sigorta primleri hakkında mülga ek 3 üncü madde hükümlerine göre işlem yapılır.”

MADDE 14- 14/3/2007 tarihli ve 5602 sayılı Şans Oyunları Hasılatından Alınan Vergi, Fon ve Payların Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “% 59’undan” ibaresi “%83’ünden” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 15- 5602 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından içinde bulunulan yılın ilgili ayında beyan edilip ödenen katma değer vergisi tutarından, bir önceki yılın aynı ayında beyan edilip ödenmiş olan katma değer vergisi tutarının

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Rize
Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Orta Vadeli Programda ilgili yıl için belirlenen nominal ekonomik büyüme tahmini oranında arttırılmasıyla bulunan tutarın çıkarılmasından sonra kalan tutar, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca Türkiye'de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaba, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın red ve iade edilir.

(2) Özel hesaba aktarılan bu tutar, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca yatırım ve işletme giderleri olarak kullanılır ve yatırım ve işletme giderleri oranına dâhil edilir. Özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadeleri, amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin katma değer vergisi olarak Spor Toto Teşkilat Başkanlığı adına 213 sayılı Kanundaki esaslara göre vergi ziyai cezası kesilerek tarh edilir ve gecikme faizi hesaplanır.

(3) Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.”

MADDE 13- 5602 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- (1) Ek 1 inci maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığınca tespit edilinceye kadar 4 üncü maddede yer alan % 83 oranının % 59 olarak uygulanmasına devam edilir.”

MADDE 14- 21/2/2008 tarihli ve 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde yer alan “davet edilenlerle” ibaresinden sonra gelmek üzere “teminata ilişkin hususların,” ibaresi eklenmiştir.

Orta Vadeli Programda ilgili yıl için belirlenen nominal ekonomik büyüme tahmini oranında arttırılmasıyla bulunan tutarın çıkarılmasından sonra kalan tutar, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca Türkiye'de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaba, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 23 üncü maddesi hükmü uygulanmaksızın red ve iade edilir.

(2) Özel hesaba aktarılan bu tutar, Spor Toto Teşkilat Başkanlığınca yatırım ve işletme giderleri olarak kullanılır ve yatırım ve işletme giderleri oranına dâhil edilir. Özel hesaptan amaç dışı kullanılan vergi iadeleri, amaç dışı kullanıldığı vergilendirme dönemine ilişkin katma değer vergisi olarak Spor Toto Teşkilat Başkanlığı adına 213 sayılı Kanundaki esaslara göre vergi ziyai cezası kesilerek tarh edilir ve gecikme faizi hesaplanır.

(3) Özel hesabın oluşturulması, idaresi, bu hesaba aktarılan tutarların kullanılması ve denetlenmesi ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.”

MADDE 16- 5602 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 7- (1) Ek 1 inci maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığınca tespit edilinceye kadar 4 üncü maddede yer alan % 83 oranının % 59 olarak uygulanmasına devam edilir.”

MADDE 17- 21/2/2008 tarihli ve 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde yer alan “davet edilenlerle” ibaresinden sonra gelmek üzere “teminata ilişkin hususların,” ibaresi eklenmiştir.

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Rize
Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın Teklifi)

MADDE 15- 5738 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “yüzde beşi” ibaresi “yüzde üçü” şeklinde, “yüzde onu” ibaresi “yüzde altısı” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Pazarlıkla temin usulünde istenecek teminat miktarları, bu fıkra da belirtilen oranlardan farklı olarak belirlenebilir.”

MADDE 16- 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- (1) Uluslararası sağlık hizmetleri alanında ülkemizde sunulan hizmetlerin tanıtımını yapmak, kamu ve özel sektörün sağlık turizmine yönelik faaliyetlerini desteklemek ve koordine etmek, uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin politika ve stratejiler ile hizmet sunum standartları ve akreditasyon kriterleri konusunda Bakanlığa önerilerde bulunmak üzere Uluslararası Sağlık Hizmetleri unvanı ile bir anonim şirket (USHAŞ) kurulmuştur. USHAŞ'ın ilgili olduğu bakanlık Sağlık Bakanlığıdır.

(2) USHAŞ'ın faaliyet konuları şunlardır;

a) Uluslararası sağlık hizmetleri alanında aracılık faaliyeti gösteren kurumlara yetki belgesi vermek,

b) Ülkemizin sağlık hizmetlerinin uluslararası tanıtımını yapmak, bu alandaki tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerini koordine etmek, yönlendirmek ve desteklemek,

c) Uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin aracılık faaliyetlerinde bulunmak, verilen yetki çerçevesinde kamu ve özel sektör kuruluşları adına uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin sözleşme yapmak, yapılan sözleşmelerin yürütülmesine destek olmak,

ç) Uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin bilgi alma başvurularına cevap vermek, şikâyetler ve anlaşmazlıkların çözümü için ilgili merciler

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 18- 5738 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “yüzde beşi” ibaresi “yüzde üçü” şeklinde, “yüzde onu” ibaresi “yüzde altısı” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkra ya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Pazarlıkla temin usulünde istenecek teminat miktarları, bu fıkra da belirtilen oranlardan farklı olarak belirlenebilir.”

MADDE 19- 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Alanında Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- (1) Uluslararası sağlık hizmetleri alanında ülkemizde sunulan hizmetlerin tanıtımını yapmak, kamu ve özel sektörün sağlık turizmine yönelik faaliyetlerini desteklemek ve koordine etmek, uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin politika ve stratejiler ile hizmet sunum standartları ve akreditasyon kriterleri konusunda Bakanlığa önerilerde bulunmak üzere Uluslararası Sağlık Hizmetleri unvanı ile bir anonim şirket (USHAŞ) kurulmuştur. USHAŞ'ın ilgili olduğu bakanlık Sağlık Bakanlığıdır.

(2) USHAŞ'ın faaliyet konuları şunlardır;

a) Uluslararası sağlık hizmetleri alanında aracılık faaliyeti gösteren kurumlara yetki belgesi vermek,

b) Ülkemizin sağlık hizmetlerinin uluslararası tanıtımını yapmak, bu alandaki tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerini koordine etmek, yönlendirmek ve desteklemek,

c) Uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin aracılık faaliyetlerinde bulunmak, verilen yetki çerçevesinde kamu ve özel sektör kuruluşları adına uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin sözleşme yapmak, yapılan sözleşmelerin yürütülmesine destek olmak,

ç) Uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin bilgi alma başvurularına cevap vermek, şikâyetler ve anlaşmazlıkların çözümü için ilgili merciler

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Rize
Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın Teklifi)

nezdinde girişimlerde bulunmak, tarafların
karşılaşabilecekleri sorunları tespit ederek
önleyici tedbirler almak,

d) Ülkemizin sağlık sisteminin tanıtımını
yapmak, sağlık sistemleri, sağlık finansmanı
ve kamu özel işbirliği modelleri konusunda
uluslararası kişi ve kuruluşlara danışmanlık
yapmak, bu alanlarda sistemlerin kurulması
ve geliştirilmesine ilişkin yurt dışı talepleri
karşılama, projeler yapmak ve uygulamak,

e) Yurt dışında sağlık kuruluşu açmak,
işletmek, ortaklık kurmak ve işbirliği yapmak,

f) Sağlık meslek eğitimi turizmine yönelik
faaliyetlerde bulunmak,

g) Faaliyet alanına giren konularda ulusal
ve uluslararası kongre, seminer ve benzeri
etkinliklerde bulunmak, araştırma ve yayın
yapmak,

ğ) Uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin
politika ve stratejiler, hizmet sunum standartları,
akreditasyon kriterleri, fiyat tarifeleri ve hukuki
düzenlemeler konusunda ilgili kuruluşlarla
işbirliği yapmak ve bu konularda Bakanlığa
önerilerde bulunmak,

h) Sağlık meslekleri eğitimi konusunda
teşvikler geliştirmek, bu alanda uluslararası
öğrencileri ve eğitim kurumlarını desteklemek.

(3) USHAŞ, bu Kanun ve 13/1/2011 tarihli
ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun bu
Kanuna aykırı bulunmayan hükümlerine göre
hazırlanacak ana sözleşmesinin imzalanmasını
müteakip yapılacak tescil ve ilan ile faaliyete
geçer. Türk Ticaret Kanununun ani ve tedrici
kuruluşa, ayni ve nakdi sermayesinin vaz'ına
müteallik hükümleri USHAŞ hakkında
uygulanmaz.

(4) USHAŞ'ın hisselerinin tamamı Hazine
ve Maliye Bakanlığına aittir. Ancak, Hazine ve
Maliye Bakanlığının mülkiyet hakkı ile kar payı

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

nezdinde girişimlerde bulunmak, tarafların
karşılaşabilecekleri sorunları tespit ederek
önleyici tedbirler almak,

d) Ülkemizin sağlık sisteminin tanıtımını
yapmak, sağlık sistemleri, sağlık finansmanı
ve kamu özel iş birliği modelleri konusunda
uluslararası kişi ve kuruluşlara danışmanlık
yapmak, bu alanlarda sistemlerin kurulması
ve geliştirilmesine ilişkin yurt dışı talepleri
karşılama, projeler yapmak ve uygulamak,

e) Yurt dışında sağlık kuruluşu açmak,
işletmek, ortaklık kurmak ve iş birliği yapmak,

f) Sağlık meslek eğitimi turizmine yönelik
faaliyetlerde bulunmak,

g) Faaliyet alanına giren konularda ulusal
ve uluslararası kongre, seminer ve benzeri
etkinliklerde bulunmak, araştırma ve yayın
yapmak,

ğ) Uluslararası sağlık hizmetlerine ilişkin
politika ve stratejiler, hizmet sunum standartları,
akreditasyon kriterleri, fiyat tarifeleri ve hukuki
düzenlemeler konusunda ilgili kuruluşlarla
iş birliği yapmak ve bu konularda Bakanlığa
önerilerde bulunmak,

h) Sağlık meslekleri eğitimi konusunda
teşvikler geliştirmek, bu alanda uluslararası
öğrencileri ve eğitim kurumlarını desteklemek.

(3) USHAŞ, bu Kanun ve 13/1/2011 tarihli
ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun bu
Kanuna aykırı bulunmayan hükümlerine göre
hazırlanacak ana sözleşmesinin imzalanmasını
müteakip yapılacak tescil ve ilan ile faaliyete
geçer. Türk Ticaret Kanununun kuruluşa, ayni ve
nakdi sermayesinin vaz'ına müteallik hükümleri
USHAŞ hakkında uygulanmaz.

(4) USHAŞ'ın hisselerinin tamamı Hazine
ve Maliye Bakanlığına aittir. Ancak, Hazine ve
Maliye Bakanlığının mülkiyet hakkı ile kâr payı
hakkına halel gelmemek ve pay sahipliğinden

(Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili
İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ve Rize
Milletvekili Osman Aşkın Bak'ın Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

hakkına hanel gelmemek ve pay sahipliğinden kaynaklanan bütün mali haklar Hazine ve Maliye Bakanlığında kalmak kaydıyla, USHAŞ'daki pay sahipliğine bağlı oy, yönetim, temsil, denetim gibi hak ve yetkiler Sağlık Bakanlığı tarafından kullanılır.

(5) USHAŞ'ın başlangıç sermayesi on milyon Türk lirası olup, bu tutar Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılanır.

(6) USHAŞ'da, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanuna tabi personel istihdam edilir. Çalışacak personel sayısı 150 kişiyi geçemez ve bu sayı Cumhurbaşkanınca artırılabilir. İstihdam edilecek personele ödenecek ücret ile diğer tüm mali ve sosyal hakların aylık ortalaması Yüksek Planlama Kurulunca şirket için belirlenecek üst sınırı aşamaz.

(7) USHAŞ, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi değildir.

(8) Yönetim kurulunda görev alanlara 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 34 üncü maddesine göre kamu iktisadi teşebbüsleri yönetim kurulu başkan ve üyelerine ödenen tutarda ödeme yapılır.”

MADDE 17- Bu Kanunun;

a) 4 üncü maddesi 1/1/2019 tarihinde,

b) 11 inci, 12 nci ve 13 üncü maddeleri 1/3/2019 tarihinde,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 18- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanını yürütür.

kaynaklanan bütün mali haklar Hazine ve Maliye Bakanlığında kalmak kaydıyla, USHAŞ'taki pay sahipliğine bağlı oy, yönetim, temsil, denetim gibi hak ve yetkiler Sağlık Bakanlığı tarafından kullanılır.

(5) USHAŞ'ın başlangıç sermayesi on milyon Türk lirası olup, bu tutar Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından karşılanır.

(6) USHAŞ'da, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa tabi personel istihdam edilir. Çalışacak personel sayısı 150 kişidir, Cumhurbaşkanı bu sayıyı iki katına kadar artırmaya yetkilidir. İstihdam edilecek personele ödenecek ücret ile diğer tüm mali ve sosyal hakların aylık ortalaması Cumhurbaşkanınca şirket için belirlenecek üst sınırı aşamaz.

(7) USHAŞ, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve 18/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi değildir.

(8) Yönetim kurulunda görev alanlara 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 34 üncü maddesine göre kamu iktisadi teşebbüsleri yönetim kurulu başkan ve üyelerine ödenen tutarda ödeme yapılır.”

MADDE 20- Bu Kanunun;

a) 4 üncü, 12 nci ve 13 üncü maddeleri 1/1/2019 tarihinde,

b) 14 üncü, 15 inci ve 16 nci maddeleri 1/3/2019 tarihinde,

c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 21- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanını yürütür.